49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1813 Կ. ՊՈԼԻՍ ՈՒՐԲԱԹ 18 – 31 ՄԱՅԻՍ 1907 19 ՐԼՊԻԼ, ԱԽԼՐ 1325 – 18 ՄԱՅԻՍ 1323

Journal Armenien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

Մանզումէի Էֆքեար

منظومهٔ افكار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزیته در
صاحب امتیازی : ارمجانس فریم
اداره‌خانه‌سی باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
88, Գալաթա Աբի մահալէսի, 88
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ, եթէ չեն տրուիր

ԳՆԱՆԻՔ
Տարեկան Վեցամսեայ
Լոյս համար 80 գր. 50 գր.
Օտար առանձին համար 108 » 60 »
Լուսահմանի համար 25 ֆր. 18 ֆր.
ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ օրուան համար տողը 5 գրուշ
Մէկ օրուան աւելի ծանուցմանց համար մանաւանդ պայմաններ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ՄԻՍԱՔ ՄԵԾԱՐԵՆՑԻ

Զանճանչաբ գինքը. կ'ըսեն թէ պատանի է, այսինքն գեղաբոյս ազայ մը, որ հանդիպէ ու անտեսական զուարճութիւններէ ետքնազուրկ, թիզ մը սապաս հիւսէր է իրեն համար, բաճակ, նիւար, երկինկեզ սարդի մը պէս, հատատաւոր է կեդրոնը, և ծիածանի երանգներ ցոլացնելով կը յանդգնի մինչեւ. իսկ հատցնել ինքզինքը, զգացումներուն և խորհուրդներուն գոնը կատարելով այդ նրբաթել բայց գժեսեմ գարիւղային ծոցին մէջ։

Մեծարենցի քերթուածներուն հատորիկը, որով մեզ կը մեծարէ այդ մեծարբ պատանի քերթողը, ընթերցումի և խոկումնքի լաւագոյն մեծարանքներուն արժանի է, և այդ արժանիքը իրաւունքով է չանած, բացարձակ իրաւունքով, գրգիռնու բնատիպ և հիւսքանչ գրչոյով մը կիրառած է ամբողջութիւնը այդ քերթուածներուն, թուով երեսուն և հոգիր։

Ցաւաչարան մը գրած է Արամ Անտոնեան, գեղեցիկ յառաջաբան մը, ուր կը յայտնուի ա՛չ միայն իրրեւ ճշդաչափ գնահատող մը, այլ նաև իրրեւ ճշմարտապէս զգայող մը, վարակուած է քանասիրդին նուիրական հուրէն, գիտէ անոր խորհրդները, որովհետեւ Միսաք Մեծարենց լաւ ուսուցիչ մին է, կ'ցմուռնէ անոր պատրանքները կեանքին մէջ, որովհետեւ Ծիածանը իր ալեզը չատ լաւ կորցուցած է, և գեղջանց սուտ գեղեցիկով կ'երգէ գինքը լեցնող խանդը, կոմիզի բազմանքը գէպ ի լաւագոյն լոյսերը, գէպ ի անիրական էութիւնները պատանեկան անոյշանքներու։

Ան՝ հոգի մին ալ, Միսաք Մեծարենց, որ ճակատագրին կոմէ ծրագրուած սահմանին մէջ չամբոխուիր, կը պատէ մարմնին պատանը, և կը պայքարի, խո՛ղճ ազայ, ընութեան գաղանիքները սիանողիներէն կորզող չարչրէն մէկ թելը ըլլալու համար։ Գիւղէ է միշտ իրեն համար, գրեթէ բոլոր քերթուածներուն մէջ գինքը կը հարցնեն մութին ուրուականները։ Ի զուր կը ճգնի խոյս տալ, բռնուած է միշտ աղջամուղջին ծուգակին մէջ, իր կանքը հո՛ն է արդէն, հոգիս կը յաջողի մերթ ընդ մերթ խաւարին գանգան ծայրերը հասնելու և իր երազած լոյսերուն, սէրերուն մէկ ալօտ հեռաւոր ցոլքը չօշափելու. Ջանքերուն մէջ, սարերն նման՝ ա՛ս մնան ասայինն յանին թեկերուն վրայ կը քաշի պոռ մը, արագ արագ վերսկսելու համար հեւքաս վազքը դէպ ի իր բանտին կիպրանեւ բոլորակութիւնը ունի։ Հո՛ն, այդ թասանցիկ պատուհանէն կը դիտէ չէրչակայքը, քանի մը թիւեր ևս կը չաղաւել լորձունքովը իր սրտին, խառ մը ևս կը բարդէ բարակ անկուածին վրայ, ո՛վ գիտէ թեւերուս ուելի հատատաւոր գեսին մը յատակուս նպատակաս, ոչպէս զի կարենայ, միամիտ, հողագրիկ այդ ցանցէն և լոյս աչխատ, հ գաղտ, հեռուէն ցնծալից գիտէ զինքը գերող առանձնարանը։ Միսաք Մեծարենց այդ սարդին պէս ջղագար ցնցումներ կ'ընէ պրկող գիւղերէն օձիքը ազատելու, և չարունակ իրարու վրայ վեց անգամ գիւղերը կ'երգէ մանաւանդ թէ կ'ողբայ լոյսին կարօտովը մաշած, անմիջապէս վերջն ալ չկնդալով գարձեալ յարաւրդ տալ իր բաղձանքին, նորէն երգ մը կը հնչէ, Շերամին նինջը, գարձեալ գիւղը. յետայ կուգան Մաերիմ Տեսիլները, գիւղը մէն ալ, քանի որ տեսիլները գիւղերուան զաղտներն են, ու անբաժան հեռաւորդները քնաչրջիկ կամոնա միաքերու։ Հապա թէ չուտնչ մը կ'ասնենք երբ այս անընդհատ գիւղերային երիզուտին վրայ կը չղայ վարդի մը հերմակը, «զոր հովն անտեսեց այս ճամբուն վրայ, Շամրուշ հովն ուշնան՝ որ կը գղրդէր Մարգին՝ հոգին ընդերքն համբէն»։

Բայց Միսաք ատուերներու սիրահար մին է անյագ, ի՛նք, որ մութին մէջ յղացուած ըլլալու գիտակցութիւնը ունի հիմա,—քանի որ հակառակ իր պատանի ըլլալուն, ծնունդեան ընտանութեան հմուտ է անշուշտ,—յանկարծ կը գտնենք գինքը Աքսարիներու չուքին տակ, ուր «Մարգիտներն յուշիկ թերթիր կը թարմի Բուրաւիներով օծուն հովին իրիկուան»։ Բայց աքսարիային չուքը նոր երգի մը թմբին ալ կը քաշէ գիւղերուան այդ սարմանարին աչքերուն վրայ. «Հոգիներուն կ'ինչնէ երազ մը բաւական, ի՛նչ հեշտին է մթընչարն այս սառամէ։»

Հին գիւղարօն չրջանին ամէնէն ծանրաստաղուկ ու ամէնէն անհրապոյր սառաւարը, Մորիէս, սիրական Մուսան կը գառնայ Ակնաք Մեծարենցի. անոր լիսաւուն ցանցնած մեկնները իր վարդերն են, յամիներու սարքիման, որուն չուայլ վայրենացած ոստերուն միջև իր ընակութիւնը կը կանգուղ, հոն կը սեւեռուի, չրջմոլիկ թմբութիւններու այդ ամայութեան մէջ, գլուխը չի կրնար բարձր բռնել, հակառակ գէպի լոյսը իր կղկղումներուն, կ'ընկղմանի գնարեր, անդգայ խաչիաչներուն յատակին վրայ, մութի հիւանդ մը, որ թմբուգեղին մինչեւ մրուրը կը քամէ, արտեւանանքը ծանրացնելու, և իր գեղեցիկ անուրջներուն սաթած խարտիկ և արտակերդուն ճառագայթներէն չրաժնուելու համար։ Հոգին տարօրինակ կարծն է սարիա, անոր բոլոր կարողութիւնները կը ձուլուին միակ փափաքի մը,—լոյս, գարձեալ լոյս, բայց ոչ սա՛ արեւուն լոյսը, այլ լո՛յս մը երկնային, անդրշիրմեան, հոգ չէ թէ անպրպոպլից գիւղերներու ընկերացած, հոգ չէ թէ այդ լոյսին վայելքին համար հարկ կ'ըլլայ քայքայել մը էութիւնը, ինչպէս Եղիսյենը քայքայուեցաւ Ներսիսեանցի գրանցքին հաւէն, որ միշտ արարչակը չգիտնայ, և իր ինքնական կը լրքանէ, կ'այլասիսէ իրրեւ անճանաչելի պատկեր մը։ Հոգեկան այս ցնցումը կը դարձէ միաքը, բայց գարձա և խոհալու արբանքով վառարան մը կը կերէ. այս պատճառաւ անա սուրբ է Մեծարենցի հատորը, անարանգոս չեչտերով կը պատկերացնէ իր զգայունները, անկեղծ է իր բաղձանքը, և ներշնչումը անխարդախ, անապակ պարակ մը քարի լոյսին, անսասար էութեան հաւէն։ Հէր տուն ամբողջ մտածումը գիւղերէն խուսափիլն է։ Քաղաք ճամբէն ևս դարձողի երեւոյթը չունի։ Լուսաբաղձ թիթեռնիկը յամառ ցանկութեամբ կը պտուտի մոմին չուրջ, և այնքան գլխիկոր կը թռուլի, որ անօրինակ երջանկութիւն մը պիտի ըլլայ իրեն համար եթէ կեղտուտ բոցին ճարակ չտայ իր թեւերը։ Եվրա հրակայի նման կբրեցաւ Ներվանցին կարօտը յայտնելու, բայց դարձեալ չյաջողեցաւ։ Միսաքին տրուած է արդեօք անպարտելի դուրս եկիլ իր մեծարած պայքարին մէջէն։—Կը տարակուսիմ, գիտնալով թէ ի՞նչ արատաց ոյժ մին է գիւղերը, որ սառակոծ կը զգեստէ իր ենթական, իր արձագէն արտակիտումը անտարին դարձնելու համար։ Եվիսն յաղթաղօր գեսին յատակը սուզուեցաւ իբրեւ սառած յանդգնութեամբ մը, գիւղերուան բոլոր արտաւիրքները ըմբոշխնելու քմայքով. ան հո՛ն մնաց, ա՛ւ՛ղ, սառամասուած կուսակալէզ պիլքներուն բեռան տակ։ Մեծարենց, որ հակայ մը չէ բրնաւ, այլ «Փոտկաթեւ մանկիկ գեփիւռ» մը, կը քերէ միայն ազա եզերքները սառակին, կեղերջանին ոլորեր կը շարայարէ, կը դարպասէ գինքը լկող մութին, կը ժոմի անկեղծ ցանկայղի մը նման, իր խորամանկ գեղեցիկին խարանքներուն անգէտ, ամոր ազատասանքներուն ինքնանուէր, կը մոռնայ խարդախ ազգին անցեալ չահատակութիւնները, Սիրենային անոյշ երգերուն կանարդանքին կը թարմի, մինչեւ որ արթնի, կծկուի անոր հաճատուն ակիներուն տակ։

Եւ կը դարձնենք գարուական պատանին սրտին թերթերը։ Մեհատաներորդ երգին խորագիրը, «Այգերգ»ը, գիտակով, չունչ մը կ'առնենք, կարծելով ա՛լ Ժամանած ըլլալ գեղերջանիկ ափունքը լոյսի մարդկուն։ Բայց առաջին տողին մէջ իսկ «Սարերուն մէջ կը կոծկոծի այգուն՝ կոչնակը վանքին»։ Երբ վանք կայ, և կոչնակ ալ, գիւղ կայ հոն, երամ կայ, մթամած պատեր, երիվարացած գէմքեր, ճմաթքուած գիտակցութիւններ, մեղադարտ սիրտերու փուչեր՝ քսանեան անմեղութեան դուղնաքեայ վարդերուն մօտ, ուր դժնիկ երեւակայութիւններ իրենց այլանդակ սուեներուն տակ դժուարաւ կը պարթարկուիք, որ պիտի ստիպուիք ինքնաբերաբար դուրս ելլելու ակէ,

—Մինք սմէն բան այ՛ք առած ենք, պատասխանեց Տուրտնան։

—Ուրեմն վարպետն կամքը թող ըլլայ, դուչեց Լիսիաս ու երբ եսին դարձաւ ընիկ զինուորներուն խստութիւն հրամայելու, քարացան մնաց։

Անգլեւհնդիկ կառավարութեան ընդհ. դատախազը ձիւդ եսին կանգնած ու շագրութեամբ մտիկ կ'ընէր իրեն ու բանտարկեալներուն մէջեւ տեղի ունեցած բանավէճը։

Խառնածինը խոյսն ճանչցաւ ընդհ. դատախազը ու չուարտմէն՝ առաջին առթիւ չկրցաւ երկու բառ արտասանել, դատաւորը ծանր շնչելով մը,

—Ի՞նչ գործ ունիք հոս, պարոն անօրէն, հարցուց։

Լիսիաս չուարած,

—Այո՛ պարոն դատաւոր, քննութիւն մը ընելու համար եկայ հոս։

—Ի՞նչ արդիւնք ունեցաւ քննութիւնդ, բանտարկեալները ի՞նչ պատասխանեցին, ա՛րչալի որ հակցայ ձեր վոխանակած խօսքերէն, անհամաձայնութիւն մը կայ կարծեմ ձեր ու անոնց միջեւ, ձեր նպատակը գանանք բանտէն դուրս փախցնել է անշուշտ։

—Ո՛հ ոչ տէր դատաւոր, քաւ լիցի, ե՛ս ատանկ բան ընեմ,

—Բայց դուք, դուք Կապոյտ ժապոյտ ժապաւէնի մը խօսքը կ'ընէիք, ո՞վ է այդ Կապոյտ ժապաւէնին տէրը որ ձեր ամէնուն ալ տէրն է եղեր, ըսէ՛ք ո՞վ է։

Լիսիաս ողորմելի դէմք մը առնելով,

—Սխալ հասկցուած եմ տէր իմ, մեր ամէնուն տէրը անգլեւհնդիկ կառավարութեան գլուխն է,

—Բայց ուրիշ տիրոջ մը հրամանով էր որ կարծեմ այս բանտարկեալները փախցնել կը փաթթիք։

Լիսիաս թէև փորձեց ինքզինքը արդարացնել, սակայն ընդհանուր դատաւորը ա՛լ աւելի մտիկ չընար ու իրեն հետեւող ոստիկաններուն հրաման ըրաւ։ Երկու ոստիկաններ խկոյն ձերբակալեցին Լիսիասը, առանց կարեւորութիւն ընծայելու անոր բողոքներուն, չքմեղացումներուն ու գանգատներուն։ Ընդհ. դատախազը ետքը չորս բանտարկեալներուն խցիկը մտաւ, հոն ա՛ռաջին վայրկեանին կասկած յղացած էր Լիսիասի անկեղծութիւնը վրայ ու երկիւղնէ մինչեւ այսօրուան անոր բոլոր արարքները գաղտնի տեղեկագրած էր ընդհ. դատախազին որ հիմա ամէն բան գիտէր։

Այս խիստ ու անկողմնակալ մարդը չղմայակալ իր առջին հանելով Լիսիասը,

—Ինչո՞ւ բոլոր անգլիացի պաշտօնեաները բանտէն հեռացուցիր ըսա՛,

—Որովհետեւ կ'ամաչնային ու թնական էր որ հարցնիքիս ներկայ գտնուէին պաշտօնակիցներս,

—Ինչո՞ւ բարկ ընկերներով չաքբանտեր պատրաստել տուիր ու՝ դանակը մի միայն Անգլիացիներուն հրամցուցիր։

—Որովհետեւ Անգլիացիները առանց ընկերիքի՝ զուարճացած չեն սեպեր պիտնք։

—Շատ աղէկ ինչո՞ւ պնդեցիր որ բանտարկեալները փախչին։

Լիսիաս այս հարցումին առջեւ լուռ մնաց։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(192)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԻԵ.

ՏՆՕՐԷՆԻՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Խառնածին տնօրէնը մեծ սրամաշուքով ուղղուեցաւ դէպ ի բանտ, ուրուն մեծ դուռէն անցաւ ու դէպ ի չորս բանտարկեալներուն յատկացուած ոստրիրեայ յարկարաժինը առաջնորդեցաւ։

Ինչպէսիրն բանտին դուռը կնայէին վրայ բաց էր,

—Թուղթերը վանդակէն փախած ըլլալու են մենակոսկ Լիսիաս ու իրեն բարեւի կեցող ընիկ զինուորներուն բարեւը փոխարինելով՝ Տուրտնան ու ընկերներուն սենեակէն ներս մտաւ, հոն երբ չորս ուղեւորները մէկէն քով քովի նստած տեսաւ, չկրնալով զայրոյթն ու զարմանքը զսպել,

—Սա ինչ է, գոչեց, դեռ հոս կը մնաք։

—Արդէն նախապէս ըսինք որ ուրիշ տեղ չենք կրնար երթալ պատասխանեց Տուրտնան,

—Բայց չէ՞ք գիտեր որ անգլիացի դատաւորներ հոս պիտի գան հիմա զձեզ հարցաքննելու, որուն հետեւանքը անապատ պիտի ըլլայ ձեզ։

—Այդ հարցաքննութեան հետեւանքէն վախնալու պատճառ չունինք, միջամտեց դքսունին. մենք կը փափաքինք որ ժամ առաջ տեղի ունենայ հարցաքննութիւնը ու լսուին մեր ձայները։

—Բայց Կապոյտ ժապաւէնին տէրը որ մեր ամէնուն ալ տէրն է չուզեր որ այնպէս ըլլայ գոչեց բանտին տնօրէնը խստութեամբ, պէտք է դուրս ելլաք տակէ, դուրս, պէտք է փախչիք, ապա թէ ոչ այնպիսի վիճակի մը պիտի ենթարկուիք, որ պիտի ստիպուիք ինքնաբերաբար դուրս ելլելու տակէ,

—Մենք սմէն բան այ՛ք առած ենք, պատասխանեց Տուրտնան։

—Ուրեմն վարպետն կամքը թող ըլլայ, դուչեց Լիսիաս ու երբ եսին դարձաւ ընիկ զինուորներուն խստութիւն հրամայելու, քարացան մնաց։

Անգլեւհնդիկ կառավարութեան ընդհ. դատախազը ձիւդ եսին կանգնած ու շագրութեամբ մտիկ կ'ընէր իրեն ու բանտարկեալներուն մէջեւ տեղի ունեցած բանավէճը։

Խառնածինը խոյսն ճանչցաւ ընդհ. դատախազը ու չուարտմէն՝ առաջին առթիւ չկրցաւ երկու բառ արտասանել, դատաւորը ծանր շնչելով մը,

—Ի՞նչ գործ ունիք հոս, պարոն անօրէն, հարցուց։

Լիսիաս չուարած,

—Այո՛ պարոն դատաւոր, քննութիւն մը ընելու համար եկայ հոս։

—Ի՞նչ արդիւնք ունեցաւ քննութիւնդ, բանտարկեալները ի՞նչ պատասխանեցին, ա՛րչալի որ հակցայ ձեր փոխանակած խօսքերէն, անհամաձայնութիւն մը կայ կարծեմ ձեր ու անոնց միջեւ, ձեր նպատակը գանանք բանտէն դուրս փախցնել է անշուշտ։

—Ո՛հ ոչ տէր դատաւոր, քաւ լիցի, ե՛ս ատանկ բան ընեմ,

—Բայց դուք, դուք Կապոյտ ժապոյտ ժապաւէնի մը խօսքը կ'ընէիք, ո՞վ է այդ Կապոյտ ժապաւէնին տէրը որ ձեր ամէնուն ալ տէրն է եղեր, ըսէ՛ք ո՞վ է։

Լիսիաս ողորմելի դէմք մը առնելով,

—Սխալ հասկցուած եմ տէր իմ, մեր ամէնուն տէրը անգլեւհնդիկ կառավարութեան գլուխն է,

—Բայց ուրիշ տիրոջ մը հրամանով էր որ կարծեմ այս բանտարկեալները փախցնել կը փաթթիք։

Լիսիաս թէև փորձեց ինքզինքը արդարացնել, սակայն ընդհանուր դատաւորը ա՛լ աւելի մտիկ չընար ու իրեն հետեւող ոստիկաններուն հրաման ըրաւ։ Երկու ոստիկաններ խկոյն ձերբակալեցին Լիսիասը, առանց կարեւորութիւն ընծայելու անոր բողոքներուն, չքմեղացումներուն ու գանգատներուն։ Ընդհ. դատախազը ետքը չորս բանտարկեալներուն խցիկը մտաւ, հոն առաջին վայրկեանին կասկած յղացած էր Լիսիասի անկեղծութիւնը վրայ ու երկիւղնէ մինչեւ այսօրուան անոր բոլոր արարքները գաղտնի տեղեկագրած էր ընդհ. դատախազին որ հիմա ամէն բան գիտէր։

Այս խիստ ու անկողմնակալ մարդը չղմայակալ իր առջին հանելով Լիսիասը,

—Ինչո՞ւ բոլոր անգլիացի պաշտօնեաները բանտէն հեռացուցիր ըսա՛,

—Որովհետեւ կ'ամաչնային ու թնական էր որ հարցնիքիս ներկայ գտնուէին պաշտօնակիցներս,

—Ինչո՞ւ բարկ ընկերներով չաքբանտեր պատրաստել տուիր ու՝ դանակը մի միայն Անգլիացիներուն հրամցուցիր։

—Որովհետեւ Անգլիացիները առանց ընկերիքի՝ զուարճացած չեն սեպեր պիտնք։

—Շատ աղէկ ինչո՞ւ պնդեցիր որ բանտարկեալները փախչին։

Լիսիաս այս հարցումին առջեւ լուռ մնաց։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՔԻՆ

Միջազգային Կացութիւնը

ԶԷՆԸՆԿԷՑՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ԻԾԽԱՆ ՊԻԼՈՎԻ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գերման վարչապետ իշխան Պիլովի իր տեսութիւնները կը պարզէ զէնընկէցութեան վրայ, ինչպէս նաեւ անոր ազդեցութիւնը անգլօ-գերմանական յարաբերութեանց վրայ գերման թերթի մը յղած իր մէկ զեկոյցին մէջ, որ կ'ըսէ.—

«Եթէ փափաք կը յայտնուի Լա Հէյի մէջ խորհրդակցիլ ապառազինութեանց սահմանափակման վրայ, սիկա աւելի անկողմնակալօրէն և խաղաղօրէն, եթէ Գերմանիա չմասնակցի. ուրիշ խօսքով՝ եթէ անգլօ-գերման հակամառութեան մը հարաւորութիւնը սկսիլէն արդէն բարձուի։ Եթէ, ընդհակառակն, Գերմանիա միջամտէ զէնընկէցութեան պայքարին, կարելի պիտի չըլլայ այդպիսի հակամառութեան մը առաջքը առնել, ո՛չ թէ որովհետեւ գերման և անգլիացի ներկայացուցիչները կռիւ կը փնտռեն, այլ որովհետեւ Գերմանիա կը մարմնաւորէ մասնաւոր հանգամանքներ ցամաքային Տէրութեան մը, որ ծովէն ալ կրնայ սպառնալիքի ենթարկուիլ, մինչդեռ Անգլիա կը վայելէ կղզի Պետութեան մը առանձնաշնորհութիւնները, որ անպարտակիլ է ցամաքէն և զրկեմ նաեւ ծովէն։ Ժողովուրդներու միջեւ սառնամանական խաղաղութեան բոլոր բարեկամները պէտք է բաղձան որ Գերմանիա և Անգլիա նիզակ չշարժեն իրարու դէմ։ Լա Հէյի ժողովին մէջ զէնընկէցութեան խնդրոյն վրայ, նոյն իսկ վերացական կերպով։ Ասոր անխուսափելի հետեւանքը պիտի ըլլայ հակագերման պայքարի մը բորբոքումը ամբողջ Եւրոպայի մէջ, թողուլով դիւանագիտական նեղութիւնները։ Բաղաքական հասուն նկատողութիւններ սա՛ եզրակացութեան կը յանգին թէ մենք մեր ձեռքէն եկածը պիտի ընենք բոլորովին չէզոք մնալու սա՛ զէնընկէցութեան խնդրոյն մէջ։»

Յայտնապէս Գերմանիոյ ներշնչուած յօդուածի մը մէջ Քեօլնիշէ Զայթունկ գոհունակութիւն կը յայտնէ Անգլիոյ պատերազմական նախարար Մր. Հէլտէյնի բանախօսութեան համար, և կը յարէ թէ Անգլիոյ հակագերման տարրերը պէտք է լա՛ւ միտք պահեն նախարարին յայտարարութիւնները։ Յօդուածը կը շարունակէ.—

«Մենք միշտ սա՛ սկզբունքին փարած ենք թէ Գերմանիա և Անգլիա կրնան լա՛ւ ապրիլ քով քովի, և թէ բարեացակամութիւնը կրնայ միշտ հնարաւոր ընել կարգադրելու այն դիտութիւնները և կարծիքի տարբերութիւնները երկու Տէրութեանց տրժանաւորութեան պատիւ բերով կերպով։ Եթէ սիկա Անգլիոյ մէջ ընդունուի ընդհանրապէս, անհնա պիտի ըլլայ ներկայ կացութիւնը որակով ջղայնութիւնը։ Առանց վերապահութեան կրնանք նաեւ հաւատիլ Մր. Հէլտէյնի, երբ կ'ըսէ թէ հանձայնութիւն մը յառաջ բերելու քաղաքականութիւնը լաւագոյն յառաջդիմութիւնը պիտի ընէ, հասասանելու խարխիլ մը գտնելով երկու կողմերուն պայմաններուն ճշմարիտ բնութեան վրայ։ Այս պատճառաւ պատգամս կը բաղձանք որ անգլիացի խմբագիրներուն Գերմանիա այցելութիւնը պիտի արդիւնաւորէ համանայնութիւնը առ այժմ անհատներու միջեւ։»

Գերմանիոյ մէջ Անգլիոյ հետ հանձայնութեան մը զգացումին համար յատկանշական է որ Միւնիխի Ալկեմայնեռ Զայթունկ ճանաչոյթ յանձն առած է տեսութիւնները հաւաքելու կարգ մը անգլիացի ազատամտական գազէթներու, դիտողներու, նոտարներու, զէնընկէցութեան խնդրոյն վրայ, և չատ ուրախ է տեսնելով որ Բէմպրիլի և Լամնա Տրիմենիքի պէս ծովակալներ և Սըր Իան Համիլթընի և Սըր Ալֆրէտ Թըրնրի նման զօրավարներ Գերմանացւոց մեծամասնութեան նման համոզուած են Անգլիոյ Վարչապետին առաջարկութեան անդրծնականութեան վրայ։

Նեօյրը Վիներ Թակպլաթ կը հրատարակէ զէնընկէցութեան խնդրոյն նկատմամբ կարգ մը պատասխաններ, զորս ընդունած է իր Լոնտոնեան թղթակցէն, որ Անգլիոյ հանրային գոնատան մարդոց հարցումներ ուղղած էր այս մասին։ Թղթատարութեան տեսուչ Մր. Սիտնէյ Ուքսպէրն և Լորտ Բայրընը երկուքն ալ իրենց ուղղուած հարցումին պատասխանեցին, բնականաբար յարելով Գէրմանէն տեսակէտին։

Լորտ Ուէլսլէյ երկար նամակ մը կը գրէ ապառազինութիւնները սահմանափակելու նպատակաւոր, և հանձնառութիւն կը յայտնէ անգլօ-գերմանական հանձանմնութեան մը։

Լորտ Էվպերի կը քննէ բնակիչներուն և պատերազմական ծախքերուն միջեւ յարաբերութիւնները, և կ'եզրակացնէ ըսելով թէ Ամերիկայի հետ Եւրոպայի անտեսական մրցումը չարունակուելի դժուարին պիտի ըլլայ, եթէ սպառազինութեանց սահմանափակում մը տեղի չունենայ։

Զօրավար Սըր Ռէլլի-Ռէյնի կ'ըսէ.—«Պատերազմին սարսափները տարակոյս չեն թողուր որ մարդկութեան չանուն համար հարկ է ընդհանուր ուրոյում մը տալ զէնընկեցութեան վրայ, բայց որովհետեւ այսպիսի կարգադրութիւն մը հաւանական չի թուիր, խաղաղութեան և յառաջդիմութեան չանը կը պահանջէ որ Անգլիա զօրաւոր և պատրաստ մնայ պատահականութեանց համար։»

Սըթրլէնտի Դուքսը կը փափաքի որ Լա Հէյի Ժողովին մէջ առաջին ասպիսանին վրայ զեռեղուի իրատարութեան՝ ոչ թէ զէնընկեցութեան խնդիրը։

Մր. Ճօրճ Պէրնարտ Շօ զէնընկեցութիւնը կը նկատէ իբրեւ զուտ անմտութիւն։ Ոչ թէ զէնընկեցութիւնը, այլ պատերազմը պէտք է ջնջուի, և սպիտակ իր աւարտին կրնայ մօտենալ, եթէ դիւանագէտները Լա Հէյի մէջ յայտարարեն պատերազմին սարսափները։

Սըր Թոմաս Բրինք կը նկատէ թէ ժամանակի ընթացքին մէջ աշխարհի վաճառականութեան տնտեսական զարգացումը պատերազմը անկարելի պիտի ընէ անոր պատճառած անազին վնասներուն համար։

Ծովակալ Ֆրիմէթլ այդ խնդիրը Լա Հէյի դեսպանատորդներուն առջեւ հանելուն առաջարկութիւն կ'ընէ, և յոյժ վնասեցուցիչ կը նկատէ Ռուսիոյ և Միացեալ Նահանգաց օրինակը, որոնք իրաւարարութեան կը հակառակին։

Ծովակալ Հէյ խստիւ կը հակառակի զէնընկեցութեան, որովհետեւ պատմութեան մէջ օրինակները ցոյց տուած են թէ դէպ ի Անգլիա արշաւանք մը կարելի է։ Լորտ Մօնթակ և Մր. Ալֆրէտ Օսթին նոյն տեսութիւնը կը յայտնեն։

Օրը Թոմաս Լիպթն կը խորհի թէ Անգլիոյ ամենապատ քաղաքականութիւնը կարելի եղածին չափ մեծ սպառազինութեանց մէջ կը կայանայ։ Անգլիա պէտք է զօրացնէ իր նաւատորմիղը։ Բաղաքական, տնտեսական պատճառներ զէնընկեցութեան հակառակ կը խօսին, որովհետեւ պէտք է հղօրապէս դիմուած ըլլայ պատերազմին սարսափներէն զգուշանալու համար։

* * Լա Հէյի մէջ գէշ ազդեցութիւն ըրած է Խաղաղութեան Ժողովին համար իբրեւ օրինագէտ-պատուիրակ ընտրութիւնը գերման Բրօֆ. Ցօրնի, որ հեղինակ է բազմաթիւ յօդուածներու՝ զէնընկեցութեան դէմ, և առաջին Ժողովէն ալ առաջ տեսարան մը հրատարակած էր, որմէ զէնընկեցութեան հակառակորդները չատ օրինակներ կը բերեն իրենց վարդապետութիւնը ջատագովելու համար։

* * Գերման Պետական Խորհրդոյ անդամ Բուսոլֆ Մարթին յօդուած մը հրատարակելով Կեկենվարթ (Ներկայ) շաբաթաթերթին մէջ, խորհուրդ կուտայ գերման կառավարութեան բնաւ և է պատուիրակ չղրկել Լա Հէյի խաղաղութեան Ժողովին, հիմակ որ արդէն մերժած է զէնընկեցութեան խնդրոյն մասնակցութիւնը։ Հէս Մարթին կ'ըսէ թէ Ժողովէն բարիք ծնելիք չունի, մինչ կարելի է որ միջազգային անհամաձայնութիւններ ծագին։ Հետեւաբար, Կեկենվարթի յօդուածին հեղինակը կը յայտարարէ թէ Գերմանիոյ համար լաւ կ'ըլլայ մերժել ամէն կապակցութիւն Ժողովին հետ, ժամանակ չանցած։ Այս տարբերուն Գերմանացին Մեծին Բրիտանիոյ դէմ պատերազմի մը ժամանակ ամբողջ յաղթութիւնը Գերմանիոյ կը խոստանայ։ Ուստի, կ'ըսէ, մինչեւ Գերմանիա իր ձեռքերը կապէ ուրիշներու համար համաձայնութեամբ մը, սա՛ լաւը կամ նա՛ բանը չընելու, երբ իր (Գերմանիոյ) հակայարաքայ յառաջդիմութիւնը բազմապատիկ առաւելութիւններ պիտի ընծայէ անոր իր մեծ հակառակորդին՝ Անգլիոյ վրայ։

ՅՈՐԵՆԻՆ ԳԻՆԸ. — ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀՈՒՆԶԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Նիւ Եորքի Սակարանէն առնուած լուրերը զարծերը չատ լճացած ցոյց կուտան, և ասոր պատճառը այն է որ չհանդիսանան ուշադրութիւնը այս միջոցիս առժամապէս ուղղուած է ցորենի ու բամբակի հրապարակներուն։ Իսկ կերպով որ հանրութիւնը 1901էն ինկաւ արժեթուղթերուն վրայ և 1905էն ալ բամբակին վրայ, 1907ն ալ ամէն ոք գիտէ։ Սակայն ոչ իրենց ուղղուած հարցումն պատասխանեցին, բնականաբար յարելով Գէրմանէն տեսակէտին։

Լորտ Ուէլսլէյ երկար նամակ մը կը գրէ ապառազինութիւնները սահմանափակելու նպատակաւոր, և հանձնառութիւն կը յայտնէ անգլօ-գերմանական հանձանմնութեան մը։

Լորտ Էվպերի կը քննէ բնակիչներուն և պատերազմական ծախքերուն միջեւ յարաբերութիւնները, և կ'եզրակացնէ ըսելով թէ Ամերիկայի հետ Եւրոպայի անտեսական մրցումը չարունակուելի դժուարին պիտի ըլլայ, եթէ սպառազինութեանց սահմանափակում մը տեղի չունենայ։

Զօրավար Սըր Ռէլլի-Ռէյնի կ'ըսէ.—«Պատերազմին սարսափները տարակոյս չեն թողուր որ մարդկութեան չանուն համար հարկ է ընդհանուր ուրոյում մը տալ զէնընկեցութեան վրայ, բայց որովհետեւ այսպիսի կարգադրութիւն մը հաւանական չի թուիր, խաղաղութեան և յառաջդիմութեան չանը կը պահանջէ որ Անգլիա զօրաւոր և պատրաստ մնայ պատահականութեանց համար։»

Սըթրլէնտի Դուքսը կը փափաքի որ Լա Հէյի Ժողովին մէջ առաջին ասպիսանին վրայ զեռեղուի իրատարութեան՝ ոչ թէ զէնընկեցութեան խնդիրը։

Մր. Ճօրճ Պէրնարտ Շօ զէնընկեցութիւնը կը նկատէ իբրեւ զուտ անմտութիւն։ Ոչ թէ զէնընկեցութիւնը, այլ պատերազմը պէտք է ջնջուի, և սպիտակ իր աւարտին կրնայ մօտենալ, եթէ դիւանագէտները Լա Հէյի մէջ յայտարարեն պատերազմին սարսափները։

Սըր Թոմաս Բրինք կը նկատէ թէ ժամանակի ընթացքին մէջ աշխարհի վաճառականութեան տնտեսական զարգացումը պատերազմը անկարելի պիտի ընէ անոր պատճառած անազին վնասներուն համար։

Ծովակալ Ֆրիմէթլ այդ խնդիրը Լա Հէյի դեսպանատորդներուն առջեւ հանելուն առաջարկութիւն կ'ընէ, և յոյժ վնասեցուցիչ կը նկատէ Ռուսիոյ և Միացեալ Նահանգաց օրինակը, որոնք իրաւարարութեան կը հակառակին։

Ծովակալ Հէյ խստիւ կը հակառակի զէնընկեցութեան, որովհետեւ պատմութեան մէջ օրինակները ցոյց տուած են թէ դէպ ի Անգլիա արշաւանք մը կարելի է։ Լորտ Մօնթակ և Մր. Ալֆրէտ Օսթին նոյն տեսութիւնը կը յայտնեն։

Օրը Թոմաս Լիպթն կը խորհի թէ Անգլիոյ ամենապատ քաղաքականութիւնը կարելի եղածին չափ մեծ սպառազինութեանց մէջ կը կայանայ։ Անգլիա պէտք է զօրացնէ իր նաւատորմիղը։ Բաղաքական, տնտեսական պատճառներ զէնընկեցութեան հակառակ կը խօսին, որովհետեւ պէտք է հղօրապէս դիմուած ըլլայ պատերազմին սարսափներէն զգուշանալու համար։

* * Գերման Պետական Խորհրդոյ անդամ Բուսոլֆ Մարթին յօդուած մը հրատարակելով Կեկենվարթ (Ներկայ) շաբաթաթերթին մէջ, խորհուրդ կուտայ գերման կառավարութեան բնաւ և է պատուիրակ չղրկել Լա Հէյի խաղաղութեան Ժողովին, հիմակ որ արդէն մերժած է զէնընկեցութեան խնդրոյն մասնակցութիւնը։ Հէս Մարթին կ'ըսէ թէ Ժողովէն բարիք ծնելիք չունի, մինչ կարելի է որ միջազգային անհամաձայնութիւններ ծագին։ Հետեւաբար, Կեկենվարթի յօդուածին հեղինակը կը յայտարարէ թէ Գերմանիոյ համար լաւ կ'ըլլայ մերժել ամէն կապակցութիւն Ժողովին հետ, ժամանակ չանցած։ Այս տարբերուն Գերմանացին Մեծին Բրիտանիոյ դէմ պատերազմի մը ժամանակ ամբողջ յաղթութիւնը Գերմանիոյ կը խոստանայ։ Ուստի, կ'ըսէ, մինչեւ Գերմանիա իր ձեռքերը կապէ ուրիշներու համար համաձայնութեամբ մը, սա՛ լաւը կամ նա՛ բանը չընելու, երբ իր (Գերմանիոյ) հակայարաքայ յառաջդիմութիւնը բազմապատիկ առաւելութիւններ պիտի ընծայէ անոր իր մեծ հակառակորդին՝ Անգլիոյ վրայ։

ՔՐՈՆԻԿ

ՊԱՂՏԻԿ ԷՖ. ՍԱԳԱՅԵԱՆԻ

ԴՊՐԱՏՐԱԳԼԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

Հանգուցեալ Պաղտիկ էֆ. Սագայեանի թանկարանին մէջ ունեցած գոյքերը ցուցակագրուած ըլլալով, երէկ ևս Մեծ Շուկային Պէտէսթէնի բաժնին մէջ հանդուցեալին գրասարկին բացումը և պաշտօնական ցուցակագրութիւնը տեղի ունեցաւ։ Ս. Պատրիարքը կատարեալ կարգուած ըլլալով հանդուցեալին կտակին, Ն. Սրբազնութեան կողմէ Պատրիարքարանի բարապանպետներէն կարապետ աղա յոսեփ պաշտօնագիր մը տարա Պէտէսթէնի պատասխանատուին, ինչպէս նաեւ դրամարկղին բանալիները։ Ներկայ էին նաեւ Տ. Եղնիկ Ծ. վրդ. Գալրաքճեան՝ Տիր. Նուտիկ Քրբրքճեանի և Ալիքսան էֆ. Սագայեանի կողմէ, Խաչիկ էֆ. Խօրասանճեան, Կարապետ էֆ. Գարամանեան և Մագաւա էֆ. Շահազ՝ Ս. Պատրիարքին կողմէ. Թումիկ էֆ. Սուքէնեան Սկիւտարի Թաղ. Խորհուրդին և Մագաւա էֆ. Խիւտաւէրեան Ազգ. Հիւանդանոցին կողմէ։ Իսկ ցուցակագրող քարտուղարն էր Մինրան էֆ. Զուշանեան։ Դրամարկղը բացուելով 6000 օսմ. ոսկի հնչուն դրամ եղաւ, որոնք դուռ դուռ քսանկներու մէջ դասաւորուած էին։ Իսկ սասնցմէ դուռ կրմոս մը գոնարեղէն որ 500 ոսկիի գնահատուեցաւ։ Դրամարկղին մէջ գտնուած բոլոր այս գրամները և գոհարեղէնները ցուցակագրուելով, ցուցակը մատուցուեցաւ Ս. Պատրիարքին։ Ինչպէս յայտնի է, այս դրամին մէկ երրորդը՝ 2000 ոսկին բարեպատակի հատատութիւններու կտակուած էր։ Այսպէս 1600ը Ազգ. Հիւանդանոցին, իսկ 400ը Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցիին կը մնայ։

ԱՐՄԱՇԻ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

Կը լսենք թէ ձեռնարկներ կ'ըլլան վաղմ. Զենոր պէյ Մէրտամէթեանի մօտ, համոզուելու համար զայն ոչ տատնձնէ Արմաշի Դպրեվանքին խնամակալութիւնը։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ երէկ Կայս. Պալատ գնաց։

—Ն. Սրբազնութիւն երէկ իրիկուն Պատրիարքարանէ դարձին այցելութիւն տուաւ Էվզաֆի Նախարարին։

ՈՒՍՈՒՑՉԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ Մասուկի Հոգաբարձութիւնը իր ամսական նիստը կազմեց անցեալ երեքշաբթի օր Ղալաթիոյ Խորհրդարանը։ Հոգաբարձութիւնը նախ յոյսնկայտ իր ցաւակցութիւնը յայտնեց Ամենապատ Գէրպէրեան Ռէվէրէնտ էֆ.ի ցաւալի մահուանն առթիւ, և ի նշան սգոյ, պատ մը դգաբել յետոյ զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։ 1. Թանձապատ Մարգիս էֆ. Գնանեան ներկայիս Հոգ. Մասուկին անցեալ 1906 տարւոյ միամեայ մասակարարութեան հաշուեցոյցը, յորմէ կը տեսնուէր թէ անցեալ տարի զանազան տարբերներէ Մասուկին հասոյթը եղած էր լ. Օսմ. 125,29.75, որմէ գեղչուելով հաւաքչի ծախքը արամադրելի կը մնար 118,12.25։ Այս գումարէն՝ ըստ կանոնագրի 20%ը այն է լ. Օսմ. 23,62.25 բարդուելով անձեռնմխելի դրամագլխին վրայ՝ նոյն դրամագլուխը 1906 Դեկտ. 31ին բարձրացած էր լ. Օսմ. 337,44.50ի. իսկ մնացեալ լ. Օսմ. 94,50ը արամադրելի մնալով, անկէ վճարուած էին. լ. Օ.

Որոշեալ նպաստի ամսականներուն	30,01.75
Փոխատուութիւններու	38,37.75
Մասնաւոր նպաստներու	14,61.50
Արժեթղթոց ապահովագրութեան, թղթի, արագրութեանց	1,51.25
	84,51.50
Եւ Մասուկը արամադրելի կը մնար	9,98.50
	94,50,00

Հոգաբարձութիւնը ուշադրութեան առնելով այս հաշուեցոյցը որոշեց ըստ կանոնի ներկայացնել զայն Ս. Պատրիարք Հօր։ Եւ որովհետեւ Հոգաբարձութեան հնգամեայ պաշտօնավարութեան չրջանը լրացած էր, որոշուեցաւ հաշուեցոյցին հետ մատուցանել հրաժարականը։ Հոգաբարձութիւնը ուշադրութեան առաւ նաեւ թէ՝ դատարանի թէ տեղացի մէկ քանի ուսուցչաց խնդրագրերը, և որոշեց իր տեսութիւնները յայտագրել Ս. Պատրիարքին։

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՍ քահանաներուն և ծխականներուն փոխադարձ յարաբերութիւնները քննելու և որոշ ծրագիր մը պատրաստելու համար կազմուած Մանաժողովը իր վերջին նիստին մէջ կարդաց դարձեալ անդամներէն Տ. Միքայէլ Ս. քն.ի մէկ նոր ընդարձակ ծրագիրը ուր 1862էն մինչև 1887 այս առթիւ կարգուած յանձնաժողովներու կարծիքները և եղած կարգադրութիւնները խուզուած էր։ Մանաժողովը այս առթիւ խորհրդակցութիւններ կատարեց և յաջորդ նիստին ձգեց վերջնական կարգադրութիւն մը ընելը։

ՀԱԼԷՊ ԱՅՆԹԱՊԻ առաջնորդին և պիսկոպոսացման գէմ գանգատագիրներ սկսած են հասնիլ Պատրիարքարան։ Այս բողոքարկուները խնդրած են որ պէտք եղած տեղը միջնորդուելով, միջոցներ ճարեսցուն հետեւանքներ չունենայ։

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ իր վերջին նստին մէջ նկատողութեան առաւ Ամասիոյ առաջն. տեղապահ Տ. Սահակ վրդ. Օտապաչեանի մէկ գիրը որով կը ծանուցանէր թէ փիլոնագրի ըրած է Մարզաւանի Տ. Տաճատ քահանան... տարը զրչ. զեղծումի մը համար։ Ժողովը սակայն կարգ մը նկատումներով և մանաւանդ նկատելով որ Տ. Տաճատ քն. մօտ 10-15 տարիէ ի վեր բարձրագոյն պաշտօնավարութիւն մը ունեցած է և երբեք տեղի չէ տուած գանգատանոց, որոշեց չեղեալ համարել անոր փիլոնագրութիւնը։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ Գաւառ. Վարչութիւնը Առաջնորդ Սրբազանին մատուցանէն ետքը իր պաշտօնը չարունակելու համար ազգ. Պատրիարքարանի պաշտպանութիւնը և հոգածութիւնը խնդրեցէ։ Արդէն Խոսն Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց ընտրութեան հրաւանգ տալ, ընտրելոց առնուն ցանկ մը պատրաստելէ ետք։

—Սերասատոյ Առաջնորդարանէն Ս. Միւռոն խնդրած են Պատրիարքարանէն։

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն ոմանք երկար պաշտօնավարութեամբ յոգնած, իսկ ուրիշներ գիւղացուցութեան երթալու պատճառած ըլլալով, հաւաքական հրաժարագիր մատուցանելով կարգադրութիւն մը խնդրած են։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ այս կիրակի երեւման Ս. Խաչ ծոմին առթիւ, որ Մայր Եկեղեցւոյ Դպրաց Դասին տարեդարձի օրն է, հանդիսաւոր վերաբերմամբ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Մայր Եկեղեցիին մէջ։

ԲԵՐԱՑԻ Թաղ. Խորհրդին կարգադրութեամբ, Բերայի վարժարաններու բոլոր ուսանողները և ուսանողուհիները Բանկալթի ազգ. գերեզմանատունը տարուելուն երէկ, ուր դագաղանցին զբօսանք մը կատարուեցաւ։ Թաղ. Խորհուրդի ծախքով հոգացուեցաւ աղքատ ուսանողներուն ճաշը։ Այս առթիւ Պատ. Թաղ. Խորհուրդը ազգաս ուսանողներուն և ուսանողուհիներուն բաշխել տուաւ նաեւ պղպաջակ, չաքարեղէն և եղանակին յարմար պտուղներ, որով բարեկեցիկ ընտանիքներու զաւակներուն նման ամենք ալ չզրկուեցան այս գաղտային պտոյտէն։ Երեկոյեան աչակերտները դբօսանեցան, երգեցին, պարեցին և իրենց կոնը իրենց տուները վերադարձան, զուարթ տպաւորութիւններ բերելով իրենց հետ։ Ծնողներուն չատերը ևս այս առթիւ նոյն գերեզմանատան մէջ անցուցին իրենց կիսաւուրքը։ Այս դաշտահանդէսին ներկայ էին Թաղ. Խորհուրդին տեսչական Վահան. Ռուպէն էֆ. և ընտանիքը, ինչպէս նաեւ Թաղական Խորհուրդին մէջ ամենաները։ Լուսական վարժարանի վերջերդ և եօթներորդ դասարանի աշակերտուհիները սիրուն ամանիպոյ մը պատճառեցին Թաղ. Խորհուրդին ներկայ անդամներուն։ Թաղ. Խորհուրդին ներկայ անդամներուն, զանոնք իրենց ընտանեացը հետ սեղանի մը հրաւիրելով, որ պատրաստած էր դեռատի օրիորդներուն կողմէ։

ԽԱՍԳԻՒՂԻ Թաղ. Խորհրդոյ դիւանը ի պաշտօնէ կը ծանուցանէ թէ՝ թիւրիմացութեան մը արդիւնք պէտք է համարել Մանգուլեի մէջ հրատարակած թղթակցութեամբ յիշուած դիտողութիւնը թէ ողբացեալ Էրիէտս էֆ. Պէրպէրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ ծաղկեպսակ մը զրկուած չըլլայ։ ընդհակառակը Թաղ. Խորհուրդը կը յայտարարէ թէ վերջին յարգանք մը ըլլալու համար հանգուցեալ գաստրակին ոչ միայն ծաղկեպսակ մը զրկած է այլ և պատուիրակութիւն մը ալ ներկայ գտնուած է յուղարկաւորութեան։

ԳԱԼՓԱՆԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅԻ խնամակալութիւնը և մայրը իրարու հետ համաձայնութեամբ կը ծանուցանեն թէ՝ Սեպտեմբեր Մաքսիմ 2 օսմ. ոսկի նուիրած է Ս. Զատկի առթիւ։ Յովհաննէս էֆ. Թորգոմեան 3 մէջ. հանգ. Պաղտիկ էֆ. Սագաեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Օր. Սրբուհի Սագաեան 60 ղրշ.։ Պոլսէն՝ Գրիգոր էֆ. Տիրատուրեան կէս օսմ. ոսկի հանգ. Սարգիս էֆ. Պոյաճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի։ Այրի Տիկ. Գարաքաշեան իր ապաքինման առթիւ մէկ մէճիտիէ։ Բարեսէրներ՝ 1 մէճիտիէ, Ռաֆայէլ էֆ. Մխիթարեան 4440 չիլէ քաղաքի՝ իրէք նուիրած է հատատութեան։ Եղիէֆ. Շանդաղ մէկ մեծ գաւազան նուիրած է։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՓԻԼՈՆԱՐԴԱՐԱՆԻ ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ.— Մայրաքաղաքիս Էյնալի Եղիա եկեղեցւոյ թաղի բնիկներէն Գոնար (Հաճի Էրման) Կարապետեան, նուն երեսուն եւերեք տարիկան երկար տարիներէ ի վեր անչյոյս հիւանդ մօրը Հաճի Հօրսի հետ։ Այր իրենց արդդ ազգայիներէ, որ եթէ կրնան՝ մասին ա՛ր և է տեղեկութիւն տան Հաճին Պատրիարքարանս ծանուցանեն։

(Կեցիր)

ՍԱՄԱԹԻՈՅ

ԵՐԵՔ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԻԱՑՈՒՄԸ

Սամաթիոյ երեք եկեղեցիներու միացման խնդրոյն առթիւ վերջերս կ'տատանց նաեւ վերջերս ալ միացման խնդրոյն ուրոյն մատակարարութեան հետ ամենամեծ դժուարութիւններ կը քաշուին։ Բաւական է այժմու կրթական վիճակը դիտել, նամանաւանդ Նաղլը-Գարալ և Ալթը-Մէրմէրի վարժարաններուն։

Զարմանալի է որ այս երեք թաղերուն ծիգեր թափած են՝ կրթական մթնոլորտը բարձր պահելու և ոչ յաջողած է իրեն նպատակին մէջ։ Ազգաբնակչութեան մասնաւորապէս կանանց երեսնէն միշտ տղաք են պակսեր։

Արդ, այս անտարբերութիւններ միակ դարմանն է, Սահակեան և Գրիգորեան վարժարանները, իրենց կեդրոնական վարժարաններ՝ կրթական բարձր մակարդակի մը վերածել և Նաղլը-Գարալ և Ալթը-Մէրմէրի վարժարաններուն մէջ միմիայն մանկապարտէզ և տարրական Ա. կարգի այժ տալ, անկէ վերջ արդէն տղաք կրնան 5-10 տարեկան ճամբայ մը քալելով՝ կեդրոնական վարժարանին մէջ չարունակել իրենց ուսումը։ Բայց կարելի՞ է արդեօք կեդրոնի վարժարանը բարձր մակարդակի մը վերածելն է, որուն համար նախ պէտք է ուսուցչական մարմին վերէն ի վար շրջափոխել։ այժմու տարարները պահելով, կարող է փոխանակ ուսուցիչներով օժանդակ վարդապետներ, ինչպէս էր ժամանակին, և թէ չուս գործողութեան խնդիր չկարենալ լուծով, բայց մը չկրնան խոնարհով, կամ բանաձեւ հարաւ անվկայութիւններ ընդունիլ վարժարանի սեմէն ներս։

Մեր համայնքին մէջ բուն իր պաշտօնին գիտակից և կոչում ունեցողներ չեն որ կը պակսին, բայց այս վերջինները լաւ և կանոնաւորաբար վարուելու են, անմեղ պաշտօնեայ բան իսկ անկարելի է որ պետի գործնականութեամբ ուշասի։

Մատակարարութեան միացումը ամէն խոչընդոտներ կը բառնայ։ Նամանաւանդ երբ սոյն մատակարարութիւնը ստանձնողները փիչ չատ տեղեակ են իրենց կոչումին, գիտէ իրենց վարժարանի կանոնէ և ուսմանց նպատակներուն։ Ոչ ոք չկարենալ կը ստանալ թէ՝ նիւթապէս և բարոյապէս, հրաժարիլ կարգ մը բաւականներէ և միաձայնօրէն ապանել բոլորիս մատակարարութեան միութեան անյապաղ գործադրութեան։

ՀԱՅԿ ԳԱԼԻՆԵՏԻԵԱՆ

Սամաթիա, 14 Մայիս 1907

„ԾԻԱԾԱՆ"

Ստացանք երեսուսարդ տարեկան բանաստեղծութեանց անդրանիկ հատորը՝ Ծիածանը, սիրուն հատորիկ գեղարուեստական տպագրութիւն Մխաք Մեծարենց, նոր մը է, գրական հրապարակի վրայ երեւան հրաւ երեք տարի կ'ունի, կամն առաջին օրն իսկ յայտնի՝ եղաւ իր տաղանդը, երբ կ'տատանց «Ծուռտաղ Ծիածան»։ Գիրքերուն բանաստեղծ հոգի մը տատանան ինչ ոճ մէջ, գեղեցիկները կը խտանան այս հատորի մէջ, սրտագեղ ընթերցման գրքի մը, որուն մէջ գեղեցիկ յուզաջարտով մը Ամամ Անանիան կը ներկայացնէ, պատանի բանաստեղծ մը անոր կեանքին վերլուծութիւնը տալ։ Ծիածանը հրատարակած է Զարեան եղբայրները։ Կը ծանուցանենք մեն տալ 4 ղր.ի։

ԿԱՎԱՆԻՍԹ Մ. Տպարանի աղդը կա...

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ
ՕՐՕՐՈՑԷՆ ՊԷՏՔ Է ՍԿՍԻ

Այս սկզբունքին վրայ է որ արդի քաղաքակրթութիւնը հիմնած է իր առանցքը և գիտութիւնը ու պատմաբանութիւնը մատչելի բրած է ամէնուն։ Անտաս, անապայ, գպրոց չտեսած, դարձագրում չտուցած մարդիկ առնար։ Հրապարակին վրայ ինչ կրնան ընել ներկայ բաղմապատնջ դարուն մէջ, ուր քանի տարեկան ազէ մը կը պահանջուի մարքի կատարեալ զարգացում և քիչ չտա վատակ։

Արդ, գտացնելու համար մարքի զարգացման անհրաժեշտ պէտքը, մանկավարժութիւնը սկսած է անգլալի ձեւերու տակ փորձերներու սովրեցնել ամէն բան գանելք վարժեցնելով կեանքի ընդհանուր պայմաններուն։

Դարձցէն գուրս ասիայն ուրիշ հրապուրիչ խայծ մը պէտք էր տալ մասամբ ուշադրութիւնը մտքի և զարգացումի անհրաժեշտ տարերքներն գարձնելու։ Ցայտնի է թէ տղաք հետաքրքրութիւն կը ցուցնեն մեծ երեւնալու և իրենց հայրերը, եղբայրները և ուսուցիչները կեղծելու։ Հետեւաբար, իրենց այս զգացումէն օգտուելու և գանելք սկսայ ընթերցասիրութեան մղելու համար, Ծաղիկ այս չաբաթ օրս-ընկ սիսեալ կ'ուելցնէ

ՏՂԱՅ ԲԱՆԱԿԻՆ ՄԸ

Տղոց բաժին. արդարեւ հրապուրիչ նորութիւն մը ուր մեր հոգեհատորները, մինիկի հրեշտակները պիտի գտնեն նիթեր իրենց մանկական հետաքրքրութեան գոհացում տալու։ Տղեկը հոն պիտի գտնէ փոքրիկ պատմութիւններ, օրուան կեանքին հետ առնչութիւն ունեցող գիտական, հաչուական տեղեկութիւններ, ասանաւորներ, գրական հատուածներ և այլն, որոնց ուղղութիւնը պիտի ըլլայ զարգացնել ազոց միտքը և գանելք ուղղել բարոյական առնիններուն մէջ։

ՆԱԽԻՐԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

Աչօլօվի Թաղ. Խորհուրդը հետեւեալ նամակը ուղղած է։

Բիւզանդիոնի 3218 թիւին մէջ «Բարեգործութեան մեծ ուխտաւորը» խորագրին տակ երկար խմբագրականով մը Բիւզանդ էֆ. Բէյէան Ազգ. Հիւանդանոցի նորակառոյց չէնքերուն նկատմամբ իր ունեցած ապատրաստութիւնը ներարգելէ յետոյ՝ անդրադառնալով Գրատարէն և Աչօլօվցիս զրկուած ձեռնարկումին՝ կ'ըսէ թէ «Ազգասէրներուս մէջ այս, թէ Աչօլօվցիք ալէկոր իրենց համար վար գրեր են» և այն. իսկ այս անտեղի գիտողութիւնն ընելէ անմիջապէս վերջ կը յարէ. «Բայց չուտուիրք բան չէ, կծու չէ, աւրուած չէ» խօսքը։

Այս վերջին գիտողութեան առաջնոյն հետ զլխովին հակասական ըլլալը կը բաւէ արդէն, կարծենք, հասատանելու թէ իր ըրած գիտողութիւնը բոլորովին անտարդար է և անպատշաճ, որովհետև, երբ ձիմատուու մը կծու չէ, աւրուած չէ, բնականաբար լաւ եղած կ'ըլլայ։

Ասով ըսել չենք ուզեր սակայն թէ մեր կողմէ նուիրուածը առաջին կարգի ընտիր կը։ Պրատարէն զրկուածը չենք գիտեր, սակայն յանուն ճշմարտութեան և պատուոյ կը յայտարարենք թէ գիւղէս զրկուած 2300 քաշը սոյն տարուոյ բերքին լաւագոյն տեսակէն էր և խնամովի տուած։ Ուրիշ բան է՝ թէ Հիւանդանոցի մատանագետ ձիթատուուղը լաւ պահելու եղանակը չգիտէ, որովհետև ամէնէն ընտիր տեսակն իսկ երբ պէտք եղած խնամքը չվայելէ, կամ աղելու գործողութիւնը բան պատշաճի չկատարուի՝ քիչ ժամանակի մէջ կ'ուտուի։

Բիւզանդիոնի խմբագրատեղը լաւ կ'ընէ եթէ փոքր ինչ կշռէ իր խօսքերը՝ գրելէ առաջ։ Պէտք է մտածել թէ այս տեսակ անճոռ խնդրանքներ կը վշտացնեն բարեսէր հասարակութիւնը և կ'ուծացնեն զանի յառաջիկային նպաստակէ բարեգործական Հասատասութեան մը։ Ինչն է որ կ'ըսէ թէ՝ «Նուէր զրկուած ձիրուն տարատները չեն համրեր», ինչ որ կը նշանակէ թէ արուած նուէրի մը գրակին վրայ չենն ծանրանար, նոյն իսկ եթէ լաւ տեսակէն չըլլայ սա։

Իսկ երբ պիրայօվար եղած նուէր մը արդէն իսկ լաւագոյն տեսակէն է, ինչպէս մերը, այն ատեն արատատութիւն ընելու համար եղած դիտողութիւնը կը պարատուրէ մեզ յիշեցնել իրեն սա առածն ալ թէ «Աղբատին վարունդ տուեր են, ծուռ է ըսելով չէ հաներ»

(Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ)

Աչօլօվ, 12 Մայիս 1907,

ԿՆՈՒԹՆՔ

ԶԱՐԵՀ Գ. ԱՆՊԱՐՁԵԱՆ

ՄԿՐՏՈՒԱՆ

Կ. Գոլիս. 13 Մայիս 1907

ԾՆՈՒՆԴ 10 Յունիս 1906

ՄԵՐ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ՕԲ. ԶԱՊԵԼ Գ. ՊԱԳԱԼԵԱՆ
ԺԻՐԱՑԻ ԷՖ. Բ. ԷԼԻԿԻՒԶԷԼ
ԽՕՍԵՑԵԱԼՔ

ԲԷՐԱ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

×

ՕԲ. ԶԱՊԵԼ Ս. ԲԱԲԱԶԵԱՆ
ՊՈ. ՀՄԱՅԵԱԿ Ց. ՄԵԼԿՈՆԵԱՆ
ԽՕՍԵՑԵԱԼՔ

Իւսքիւտար, 12 Մայիս 1907

ԿՆՈՒՆՔ

Կիրակի օր Մայր եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ մկրտութեան հանդէսը զրաչար Տիար Նշան Սվաճեանի զաւկին։ Մկրտող քահանան էր Կէսարի Փաշայի Տ. Եղիա քհն. Կարապետեան։ Իսկ կնքահայրն էր Միսաք էֆ. Սվաճեան։ Նորածինը կոչուեցաւ Անժէլ։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

30 Մայիս 1907

Ֆրանսական 3%	95 15
Օսմանեան Միացեալ	93 70
Երկաթուղի	155 1/2
Պանք Օթթոման	709 —

ՐԷՍՄԻ
ԹԷՎԱՀՇԱՔ

Հալէպ վիլայէթի մա թարիր վէրկն միւտիրի ռիշթալու Մուսթաֆա էֆենտիէ ըւիսպէն Սապիտ թէվֆիկ պույուրմուշ սար։

ՆԵՐՔԻՆ

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՎԵՐԱԳԱՐՁԸ։— Բաղարան գեսպան էմբէրիալի մարքիզը որ իր երկիրը կը գտնուէր արձակուրդով, երէկ առաւ ուրոպական կառավարմամբ Պոլիս դարձաւ։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ գեսպանական հիւրասիրաբար հարցանելու պէտ գեսպանատուն երթալով բարի գալուստ մաղթեց գեսպանին։ Բ. Դրան կողմէ ալ Բէյշար Հիքմէթ և Սատուլատան պէյերը բարի գալուստի այցելութիւն տուին մարքիզին։

ԳՈՒՄ զեսպանատան մտարան մէջ երէկ առաւ հանդիսաւոր գոհարանական մաղթանքներ կատարուեցան Նէքրօյա Զարէն համար։ Ներկայ էին գեսպան Մ. Զիմոլիէվ և պաշտօնեաները։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ գեսպան Մ. Բոնսան այս երեքշաբթի արձակուրդով կը մեկնի Պարէզ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ընկերութիւնը իր վագոններուն մէջ և լեկտրական լոյս հաստատելու որոշուեցաւ։

ՀԱՄՍ-ՀԱԼԷՊ երկաթուղիի գիծը չափելու և տեղեկագիր մը մատուցանելու համար Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան կողմէ Սիւրիա պատուիրակութիւն մը զրկուած էր, որ իր պաշտօնը հասարեց և տեղեկագիրը զրկեց նոյն նախարարութեան։

ԴԵՐՋԱՆԻ ԲԱՐԻՒԴԻ ՀԱՆԵՐԸ.— Բաղերդի մտ, Դերջանի կողմերը երեւան հանուած էին քարիւղի հանքեր։ Շահագրծելու պատօնութիւն տուեր է, կ'ըսէ Լեվանդ, Տրապզոնի Ցոյն երեւելիներէն կազմուած Սէնտիքայի մը։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Հաբցուած էր թէ մարդահամարի Տուսարներու մէջ չարձանագրուած անհատներու համար սահմանուած մէկ ոսկի տուգանքը ընտանիքին պետէն թէ այդ անհատներէն դատ դատ պիտի առնուի։ Պետական Խորհուրդը որոշեց որ տան մը մէջ երբ մէկ կամ մէկէ աւելի անհատներ արձանագրուած չըլլան, ընտանիքին պետը ուղղակի պատասխանատու ճանչցուելով միայն մէկ ոսկի տուգանք անկէց պիտի առնուի։ Այս որոշումի մէկ ընտանիքի բաղկացած մէկ անուսրի կը վերաբերի։ Եթէ տան մը մէջ մէկ քանի ընտանիքներ բնակին, անոնց պետերուն իւրաքանչիւրը պիտի ենթակուի դրամական տուգանքին։

ՀԱՆԸՆԱՑԻՆ ՊԱՐՏԷՐԻ վարչութեան հաչուական գործառնութեանց համար, ինչպէս գրեցինք, նոր ճիւղ մը հաստատուեցաւ Ակեան պէյի և Տիմիրճիպաշեան Լեւոն էֆ.ի հաւաքական տեսչութեան տակ։ Այդ ճիւղը երեք մասի բաժնուելով երեք Տոօրէնի օգնականներ և պէտք եղածին չափ պաշտօնաներ պիտի կարգուէին։ Այդ անուանումները ապէս կատարուած են.—Ս. մաս՝ կեդրոնական վարչութեան գործառնութեանց Տնօրէն՝ Փափազեան էֆենտի, միւսմէյիզ՝ Գառնիկ էֆ. ու ծախքերու մասին Տնօրէն՝ Տիգրան էֆ.։ Բ. մաս՝ նամանդներու գործառնութեանց միւսմէյիզ՝ Գեսարէի ու Խնձէեան էֆ.ները, դրաշմանագրի միւսմէյիզ՝ Մէհմէտ պէյ, ազի միւսմէյիզ՝ Պէհա պէյ, ոգիլից բմպիներու և մնացեալ մասին միւսմէյիզ՝ Անմէտ էֆ., ասանաւորդի մասին միւսմէյիզ՝ Նապիճ Նաֆիզ էֆ., անհատներու գործառնութեանց մասին միւսմէյիզ՝ Թաղաթ պէյ, ծախքերու միւսմէյիզ՝ Ալի պէյ, արձանագրութեանց միւսմէյիզ՝ Բէֆիզ էֆ., կրկնաստմարի մասին միւսմէյիզ՝ Մ. Տրլանս, նամանդներու ամանական հաչուեցոյցներու ճիւղին Տնօրէն՝ միւսմէյիզ Ճէվատէթ պէյ և ընթացիկ հաչիւներու միւսմէյիզ՝ Ազնաուր էֆ.։

ՀԱՆԸՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ.— Զեռնհաս պաշտօնաթեր հետեւեալը ծանոյց ամէն կողմ.—Երբ անհատ մը ընկերության հողի մը սեփականատէրը ըլլայ, առանց իր բաժնեկցին արտօնութեանը կրնայ զայն ձրիաբար կամ գրամի փոխարէն ուրիշին «ֆէրաղ» ընել. միւս կողմէ ալ բաժնեկիցը նախամեծարութեան իրաւունք ունի. ուստի երբ միւսը անձամբ կամ փոխանորդի միջոցաւ ուրիշին վաճառել ուզէ, պատկանեալ պաշտօնեաները քնաւ պիտի չկատարեն առաջարկում «ֆէրաղ»ի գործողութիւնը. իսկ հակառակ պարագային՝ այսինքն երբ բաժնեկիցը չուզէ գնել, «ֆէրաղ»ի գործողութիւնը ըստ օրինի պիտի կատարուի։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ Ը. չրջանակը որ ցարդ Գանդրա կը գտնուէր, Գանտիլի պիտի փոխադրուի։

ՊՈԼՍՈՅ Զաբի Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովը գումարուեցաւ ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բարիզի մէջ, և որոշեց չտարաժին տալ 65 դրչ. ոսկեղրամ, անցեալ տարուան 60 դրչ.ին տեղ։

ԱՊՐԱՆՔԻ ՆՄՈՇՆԵՐԸ.—Մաքսային վերատեսչութիւնը յունուար 25 թուական չրջաբերականով մը սահմանած էր Օսմ. երկիրները բերուելիք ապրանքի նմոյշներուն նկատմամբ կատարելիք գործողութիւնները։ Մաքսային վերատեսչութենէն հրահանգուած էր թէ գաւառներու, գնակներու և այլ կարգի առարկաներու վրայ կապարէ կնիք գնելը անկարելի է. նաև փոքր ոսկեները և այլ կարգի ուրիշ առարկաներ եթէ կապարէ կնիք գրաւելու համար ծակուին, ապրելը պիտի փճանայ։ Մաքսային Խորհուրդը նկատի առնելով այդ պարագաները. որոշեց որ կնիքները դրուին ապրանքներու «Էդիքէդ»ներուն վրայ և եթէ «էդիքէդ»ներուն վրայ և եթէ «էդիքէդ» չունենան, ապրանքներու վրայ թուղթ փակցուի և կարմիր կնքամոմով ու մաքսային վարչութեան կնիքով կնքուին։ Այս որոշումը հաղորդուեցաւ բոլոր մաքսատանց։

ՁԵՐԲԱԿԱՎՄԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ.— Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանը ձերբակալման հրամանագիր մը հրատարակեց Պոլիս, Գալաթաբաղու խանին 65, 66, 67 թիւ սենեակներուն մէջ յանձնակատարութեանը զբաղող Մորիս ու Ժօզէֆ Ֆրիսման եղբայրներուն դէմ, որոնք իբրեւ խարդախ մանկ ամբաստանուած են, սակայն այժմ փախած են։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ.— Հեռագրական լուր մը կ'ըսէ թէ Պալքանեան երկիրներու մէջ հունձքերը ալէկ չպիտի ըլլան այս տարի։ Ամիսէ մը ի վեր տիրող երաչտութեան հետեւանքով Սեւանիկի նահանգին մէջ հունձքերը վնասուած են, տեղ տեղ անցեալ տարուանին կէսին չափ։ Սթրումնիցայի և Թիքվէշի մէջ ագիլանի բերքը որ տեղւոյն մեծագոյն հարստութիւնն է, նախորդէն 100ին 70 պակաս պիտի ըլլայ։ Եանեսչէն կը գրեն թէ այս տարի ցորենի գնչաները լաւ վիճակի մէջ են և հունձքը քիչ չատ առատ պիտի ըլլայ։ Անատուլի կողմը հունձքերը որ առ այժմ լաւ են։ Հալէպէ կը գրեն թէ երաչտութենէ մեծապէս տառապեցան տեղւոյն ցանքերը, սակայն բարեբաղդաբար վերջերս յորդառատ անձրեւներ տեղացին և փրկուեցան բերքերը։ Հալէպի նահանգը տարեկան երեք միլիոն ոսկիի արմատիք կ'արտադրէ որ Պետական Գանձին կուտայ 220,000 ոսկիի հասոյթ մը։

* * * Հունձքերու աշխարհի կացութեան վրայ կը գրեն թերթերը.— Ցորենի և զանազան արմատիքներու մասին առնուած լուրերը, բայ ի մէջ քանի տեղերէ, բաւական վրդովիչ են։ Արդարեւ օսմ. երկիրներու՝ մանաւանդ Անատոլիի և Ուրուկուայի ու Արգանթինի (հարաւային Ամերիկա) մէջ հունձքերը առայժմ լաւ վիճակ մը ունին. իսկ ուրիշ երկիրներու մէջ սա վիճակը կը սիրէ.— Ռուսիոյ մէջ այս տարի ձմեռուան ցանքը պէտք եղածին պէս կատարուած չըլլալով և երաչտութեան ու սառնամանիքի հետեւանքով, բերքերը ամէն կողմ և գլխաւորաբար հարաւային Ռուսիոյ մէջ լաւ վիճակ մը չունին, անցեալ տարի ալ բերքերը նուազ էին։ Ռումանիոյ մէջ, որուն բերքը անցեալ տարի խիստ առատ էր, այս տարի երաչտութեան հետեւանքով գրեթէ փճացած են։ Եւրոպայի միւս մասերուն մէջ ալ հունձքերու մասին գանգատներ կան, ամէնէն աւելի Անգլիա, Գերմանիա, Աւստրիա-Հունգարիա ու Իտալիա։ Ֆրանսայի, Սպանիոյ ու Պելճիքայի մէջ գանգատները աւելի քիչ են, վասն զի հարիւրին 20-40 հատմատութեամբ նուազ են։ Ամերիկայի մէջ ամէնէն աւելի Բանսասայի մէջ նուազ պիտի ըլլայ բերքը, վասն զի մշակուած հողերը թէ՝ անցեալ տարուընէ քիչ են և թէ հունձքերուն վիճակն ալ գոհացուցիչ չէ։ Օրէկոնի մէջ հունձքերը գոհացուցիչ են։ Հնդկաստանի ու Աւստրիոյ մէջ բերքերը նուազ են և հիմակուընէ սկսած է նուազիլ Հնդկաստանէն գէպ ի Անգլիա կատարուող առաքումները։

ԷՐԶՐՈՒՄԷՆ կը գրեն թէ 1506 Մայիս 1էն մինչեւ 1907 Մարտ 1 Տրապզոնէն 40,000 մտուկ անցած են պարսկասահմանի համար։ Մուսիներէն չատերը անգլիական մանիֆեսթոյի նիշերը էին և հնդկական թէյ՝ Ասրրպատականի համար։ 10—12 տարիէ ի վեր Ռուսիա է որ Պարսկաստանի կը հայթայթէ ոչ միայն չաքար, այլ նաև 100ին 50ը Ռուսիոյ մէջ պատրաստուած բամբակեղէններուն։ Երբ 24 տարի առաջ մաքսատունը Ջրզրէյ-Տէրէ (Պայազիտի մօտ, պարսկական սահմանագրլուխ) փոխադրուեցաւ 90,000 մտուկ թրանզիտով անցան Դարբէմի և Թէհրանի համար։ Բայց Սիւէզի ջրանցքն բացուելէն երեք տարի ետք, Ռուսիա Բօթիի երկաթուղին չմեկ, եաքը Պաթումի երկաթուղին բացան հետեւանքով Պարսկաստանի ներսերուն համար եղած առաքումները այդ ճամբով եղան։ Այսպէս, այժմ միայն Ատրպատականի յատուկ մտուկները Տրապիզոն-Էրզրում ճամբով կը զրկուին։ Պարսատի ճամբով ալ մեծաքանակ առաքումներ կ'ըլլան մանաւանդ վերջին տարիներս։

ՄԱՔԲՈՍԵՐՆԵՐՈՒՆ.— Եէնի Գաբուի բաղնիքը որ բոլորովին նորոգուած է և վարչութիւնը ստանձնած է Նազարէթ աղա, իր մաքրութեանը, կանոնաւորութեանը, ապատարկութեան կատարելութեան, և ջուրի անուշութեան համար լաւագոյն բաղնիքն է։ Կը յանձնարարուի բոլոր անոնց որոնք հոգածու են իրենց մարմնոյն առողջութեան և մաքրութեան։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹ.—Բարեւէն կը գրեն թէ Ապրիլ 16 Բ. Ժամը 4ին, ապրիլ 17 Դ. Ժամը 9ին և Դ. գիշեր ժամը 8½ին հիւսիսէն հարաւ երեք անգամ ցնցումներ զգացուեցան։ Թէեւ ցնցումները սաստիկ էին բայց գիւղ թէ քաղաք ժողովուրդը անվնաս անցուց։

ՄԱՀԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Եղեռնագան ատեանը, առջի օր դարձեալ դատեց Միքէ, Նիքողոսի, Կրամաթիքա և Ֆոթի անուն անձերը, վասն զի ատանց մասին արուած վճիռը բեկանած էր վճռարեկ ատեանը. Մեկպէս կը վերաբերի այդ անձերը Սիրբէյեի կողմը Տէմիրճոբլի Տարմաթիքայի մթերանոցը բանալով դրամարկղը կոտրած, դրամները զողցած և գիշերապահ Թոսորին սպանած էին։ Եղեռնագան ատեանը վերահաստատեց իր վճիռը, որով այդ երեքն ալ մահուան դատապարտուած են։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.—Բոսքայի մէջ Տարիւլ-Իրմ վարժարանին Տնօրէն Իսպահիմ էֆ.ի տունը գողեր մտնելով կարգ մը կարասիներ գողցան, որոնց մէկ մասը կը վերաբերէր Վանայ նախորդ կուսակալ Թահիր փաշայի, զոր իբրեւ ուանդ թողած էր։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կատարելով ձերբակալեց Թաղին գիւղապետը Հասան ու ազան Բէհէկ և Ապուլլահ անուն ուրիշ անձ մը։ Գիշերապահին սենեակը խուզարկուելով, գողմնոցներն երեք կանգուն կերպասի կտոր մը գտնուեցաւ։

ԿԻՒԻՒ.—Եէնիշէհիրցի Հէնարս Պօղոս և Սիսէմբէյցի Արթին Դաղթիոյ կողմը կռիւ բռնուեցան և զիրար վիրաւորեցին։

ՊԱԼՔԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ստացանք «Պալքան» Ապահովագրական Ընկերութեան վերջացող տարւոյն հաչուական տեղեկագիրը։ Թէպէտ 1906 տարին հրդեհներու տեսակէտով անհնարաւոր տարի մը եղած է, նկատի ունենալով մանաւանդ Սան Ֆրանսիսքոյի մեծ հրդեհն ալ ուր կարեւոր վնասներ կրած է նաև «Պալքան» Ընկերութիւնը, սակայն անոր վարիչները իրենց գործունէութեամբը յաջողած են նորանոր գործառնութիւններու յաւելումով, զգալի ընել չտալ և Ընկերութեան կանոնաւոր ընթացքին չանաքանի տակը որ հիմնուելէն ի վեր 14%էն վար եղած չէ, գործնական նոյն տակով իր բաժնետէրերուն վճարում բրած է, որմէ մինչև հիմա առացած են 3½ միլիոն ֆր. և զումար մը իրր չանաքանին, իսկ եթէ նկատի ալ առնուի սա պարագան թէ իր 50 ֆր. արժող բաժնեթղթիր ստացը 130 ֆր.ի բարձրացած է, պարզ հաչուով մը կը տեսնուի թէ հարիւրին չորս հարիւր չան յառաջ բերուած է։ Վերջացող տարւոյն ընդհանուր ապահովագիրները (Primes) եղած են ֆր. 7 միլիոն և եթէ նկատի առնուի սա պարագան ալ, որով Ընկերութիւնը ապահոված է յետագայ տարիներու մէջ գանձուելիք 4 միլիոն ֆր.ի մօտ գումար մը իրր Primes à Recevoir կարգով, ապահովագրեալներուն Ընկերութեան հանդէպ ունեցած ամանաման վստահութիւնը ի յայտ կը բերէ։

Այսքան փայլուն յաջողութիւն մը որ արդիւնք է այն ուղղամտութեան և պատասխանատուութեան որով օժտուած է Ընկերութիւնը, անչուչտ հանդիսաբով պիտի լեցնէ «Պալքան»ի ապահովագրեալները որոնց թիւը օր ըստ օրէ զգալի համեմատութեան մը կ'առնէ և նոր ու զօրաւոր ապահովութիւն մը պիտի ներշնչէ իրենց ընտրած Ընկերութեան գործառնութեանց և նիւթական վիճակին մասին։

Հասարակաց գատողութեան թողլով թանձնանոներով ցուցուած այս իրողութեանց վրայ արդար գաղափար մը կազմել և ապահովագրական Ընկերութեանց մէջ այս առաջնակարգ Ընկերութեան ակներև գիրքը որոշել, կը հորդորենք ամէն կերպով այս Ընկերութեան փարձ և կորովամիտ վարիչները, որոնց մէջ նաև Թուրքերէ ընդհանուր գործակալը Աբչակ Էֆ. Ունենան, որ իր եռանդուն գործունէութեամբ և ողջամիտ ընթացքով ոչ նուազ կարեւոր բաժին մը ունի այս պերճախօս յաջողութեանց մէջ։

ԼՈՆԴԻՆ Ժամացոյցներու ազգ կարգալ չորրորդ երեսը

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 23 Մայիս.— Վիեր Թաղեպլաթիարքի թղթակիցը անտակցեցաւ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Մ. Բիշոնի հետ, որ յայտարարեց թէ ֆրանս. պատուիրակները պիտի մասնակցին զէնքազրկեցութեան խնդրոյն վիճաբանութեանը Լա Հէյի մէջ, քանի որ Անգլիա յայտարարած է թէ այդ մասին տարատամ և ընդհանուր ատակէտի վերա բերող որոշումով մը պիտի բատարանուայ։ Աւելի գործնական արդիւնքներ կը սպասուին նաւային պատերազմներու մէջ միջազգային իրաւանց համար։

ԲԱՐԻԶ.— Զարը Մ. Ֆալիէռի ատաւ Ս. Անդրէասի պատուանշանը։

— Տէր և Տիկին Ֆալիէռ այս առաւ. Արտաքին գործոց պաշտօնատունը երթալով ատին Նորվեկիոյ Արքայական Ամբոյը, և զայն առաջնորդեցին Էնվալիտի կայսրանը, ուր կ'ոգեկոչուի մասնաւոր կառամատի մը, զանազան Վերասայ տանելու համար։ Կէս օրին չգիտ հայկերոյթի մը արուեցաւ Վերսայի Գուհակին Ճակատամարտներու սրահին մէջ։ Արքայական Ամբոյը գլխակոչ եաք դարձաւ Բարիզ։ Այս իրիկուն մեծ հայկերոյթի մը պիտի տան Տէր և Տիկին Բիշոն ի պատիւ Հաքոն Թագաւորին և Մօտ թագուհիին։

— Մ. Ֆալիէռ ծանոյց Նորվեկիոյ Արքայական Ամբոյին թէ ատաւք պիտի փոխադարձէ իրենց այցելութիւնը։

— Կը հերքուի թերթի մը այն լուրը թէ Մ. Բիշոն և Թիզոնի մտերս պիտի տեսակցին իրարու հետ։

— Երէկ սակրանի փոխան ատեն տեսնուած լաւ արամադրութիւնները չարունակուեցան այսօր Լոնտոնի սակարանէն եկած այն լուրերուն վրայ թէ դրամի տաղնապը նուազած է։ Հաչուելարդարութիւնը դիւրին եղաւ, և դրամպուլիոր տաւտ էր։ Ֆրանսական 3% ուզուեցաւ չտա, և գնիները բարձրացան 95ի։ Հրապարակին վրայ լաւ ազդեցութիւն գործեց եկամուտ տուրքի ծրագիրը քննելու համար Մեթոյանին կողմէ կարգուած յանձնաժողովին մեծամասնութեան՝ նոր ծրագրին և Արեւմուտքի երկաթուղիի պետութեան կողմէ գնման հարատակ ըլլալը։ Պանքներու թուղթերը ամուր բռնուեցան։ Ռիո Թինտօ 70 ֆր. բարձրանալով եկան 2275ի, Լոնտոնէն և Նիւ Եօրքէն եկած այն լուրերուն վրայ թէ պղինձի գինը բարձրացած է։ Հարաւ— Ափրիկեան հանքային թուղթերն ալ աղէկ էին, և Լոնտոնի հաչուոյն գնումներ եղան։

ԲԵԴԵՐԱԳՈՒՐԿ.— Սաթալին կղզին չանագործելու խնդիրը քննելու համար առեւտրական նախարարին նախագահութեան ներքև գումարուած յանձնաժողովը պէտք տեսաւ թոյլ տալ օտարականներուն որ չանագործեն կղզիին ռուսական մասին հանքերը։

ՄԱԼԻՑՅ ՆԻՋԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Մելիթէզիին վէ քէֆիլէրէն թէֆթավվիզ խմբագրեալ չեբայէթը մամիմ իկի ֆիրուխիթը մուգարրիր օրան էմմալը զայրը մանդուլէէն Պիրա գազասընտա միզազայէտէ չրգարրիրը մուգատէմա իլան խալէն էմմալը զայրը մանդուլէէն իւ-զրիա զէմիանլրգ վէ բայամաթլրլրն չէնրը նալի բումինին նիհայէթինան գազասատէի քէչիսէ օրան-նարազ պիր հաֆիֆա սենրա իհալէյի գամիկէսի իճրա զլրլնաճաղրնասան պունդարա թալիպ օլանլարրն միուսաէթը մուհարրէրէլ զարֆրնսա մահալինէ վէ եավսա մալիկ խաղնէի ճէլիլէսինա։ սաչար վէ բուսամամի խաբէի ուսմամիկէսինէ մուբահասի էյլէմէլէրի իլան օլունրը։

14 Մայիս 323

Մելիթէզիին վէ քէֆիլէրէնէն ահօվլէթի նամինա թէֆթավվիզ օլունան էմմալ ա արարիսին Պիրա սանմաղրնա թալի Ա.էվճը գազասրննա մուգայիսէլէ չըգարրլրլրը մուգատէմա իլան խալէն էմմալը զայրը մանդուլէէն իւ-զրիա զէմիանլրգ վէ բայամաթլրլրն չէնրը նալի բումինին նիհայէթինան գազասատէի քէչիսէ օրան-նարազ պիր հաֆիֆա սենրա իհալէյի գամիկէսի իճրա զլրլնաճաղրնասան, պունդարա թալիպ օլանլարրն միուսաէթը մուհարրէրէլ զարֆրնսա մահալինէ վէ եավսա մալիկ խաղնէի ճէլիլէսինա։ սաչար վէ բուսամամի խաբէի ուսմամիկէսինէ մուբահասի էյլէմէլէրի իլան օլունրը։

14 Մայիս 323

ՄԱՀՔԻՄԻԻ ԹԻՃԱՐԷԹ
ԻՃԲԱ. ՏՈՒԲԷՍԻՆՏԷՆ

Սուբրիկ Գօյանճեանցն Իսկիսիզ ավէլէթի ֆախմէվի թէպասարնասան մասատ Գարարթի Իսիսի գիմմէթինամ պիրինճի մահալէսի Թիճարէթ իլան իկ մանքիմբուպէն մաթիրատ օրան մէ-պարիզը մանիմէկին թէէմինը խաթիֆատ իչուն մէհուսուսէի մէգզարէլէնին մի թէմասրրքիկ օրատ ապտինէի մէրգուսէ նամնա վէֆատն մէֆիրատ վէ մէրհուն սրատանան վէ ֆիրուխթը գարար ալթնա ալրնան Դալաթասա Ամբնան Պայազիտ մահալլէսինէ Բէյէր Ալթը ճասէսինամ։ Այն Պէնսա քիսիսէսի գարչուսրնսա քիսին 54 նամէրօ իկ մուրագատ 4 գամ իւգէրինէ մէսնի վէ 6 օտա իկ պիր սատա մէրմէր մէֆբուչ հավնա պիր սատա սոնրնճ վէ պիր մահարան վէ պիր գաբու վէ սարա ճէրէթինամ պիր մրգաար պարէէ մանալի իկ մանէէն սուբէթնամ իսթիմալ օրանուր թիմուր գաբուլը քեար կիր պիր պալ օտաար հավի վէ չէրի սեքիզ եկուզ զրուչ իճար կէթիրիր թէվսիյր ինթիգալը պիր պալ սարչալ խանէ թարիխը իլանան ինթիգարէն 15 կիւն սոնրա մէկգրի մուզայէտէյ վաղ օլունճաղրնասան իչթիրարնա թալիս օլանլարրն վէ սանա գիյասէ մալիսամ ալտամ ալտամ խաթէյէնէ-բին մանքէմէի Թիճարէթ Իճրա սայի-բէսինէ մուբահասի էյլէմէլէրի իլան օլունրը։

17 Մայիս 323

ՍԱԿԱՐԱՆ
ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ. Ո.	102 05½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	102 03½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	102 07½
» էն վար գինը	»	102 01½

ՐՈՒՄԵԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	153 12½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	153 —
Երէկուան էն բարձր գինը	»	153 25
» էն վար գինը	»	152 75

Շերքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	44.—
Շերքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	5 47½
Միտիլիի Պանքա		5.75
Սելանիկի «	ֆր.	—.—
Ռամբոխալ	Ա. Ո.	9 03
Բարաան Բրէվիլէժիէ	ֆր.	86 50
» Օրտինէա	»	83 —
Իզմիրի քարափ	»	586.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4 60
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	10 05
Ժիւխասես Թրամվայ	» »	5 10
» պարատթուղթ	ֆր	480.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	342 —
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	18 42
Բարաք Կ. Գալաթայ	ֆր.	453.—
Թրանվայ		50 —

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	262 —
Պանք Նասիոնալ	»	133 —
» « » Նոր	Օ.Ո.	4 12
Լաւրիոն	ֆր.	80 —

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 գրչ.էն	գրչ. ֆր
Ֆրանսական ոսկի	87 09
Անգլիական ոսկի	109 35
Բօլ	91.
Մէճիտիէ արծաթ	107.18
» քառորդ	107.10
» մանրուք	104.20
Մէթալիք	100.
Պէսիթա	104.20
Ռուպի Թաղթադրամ

„ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԱՐԵԱՆԱԼԻՑ ԹԵՐԹՈՆԸ — 99 —
ԳՐԵՑ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
ՍԱԼԷՍ ՊԵՏԵՐԵՆ

Խարտեաշ Մազը

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՈՃԲԱԳՈՐԾՈՒՀԻՆ

Պրիկարա մեկնեցաւ գոհ ու զուարթ, ապագան չատ յստակ ու վայելուն կը տեսնար։

—Ընել կը սխալիմ եղեր, Անժէլինա Սէրժը չի սիրեր բնաւ, ան ես ինչ ապուշ մարդ եմ որ մինչև հիմակ պարապ տեղը ինքզինքս կը նեղէի։

Երեսասարդը երիկուան ժամը երեքին Անժէլինան բնակարանը գալով, կարդաց այն նամակը զոր Անժէլինա գրած էր ատիկանապետին հասցէին։ Սէրժ արմանքի զարմանքի եկաւ ապշկան գլուխ կեղծելու մասին ունեցած ճարտարութեան վրայ։

Նամակին պարունակութիւնը հետևեալն էր։

Տէր,

«Նամակս թէև անտարակոյս է, սակայն անոր պարունակութեանը ճշմարտութեան մասին վստահ բլլալով կը խնդրեմ, անուանս ծածկելի լոկ սա մասնաւորով թէ այդ վատագի ու չարաբաստ փախստականները ու ոճրագործները ապրագային կրնան ինչ ծանր վրէժներ լուծելու խորհրդը յղանալ։ Կարծեմ հակառակս նպատակս, խնդիրը Սէրժի, Բլօսի և Թէրէզի չարքը կը դառնայ։ Եթէ կ'ուզէք այս մարդիկը անմիջապէս ձերբակալել, այսօր վերջալոյսին վերջ ձեր ասպիսիներուն հետ միասին՝ Մ. Ֆօրմոնի ամարանոցին մօտիկ՝ Սէնի եզերքը երթալով կը պատուտիք, գիշերուան ժամը տասներեքէն վերջը յիշեալ ամարանոցին պարտէզի դռանէն, երիս աղջիկներ պիտի ելլեն, առանց մէկը՝ Թէրէզ Կարանտիկէն պիտի բլլայ, զոր կը գտնուէք փութոյ պնդութեամբ, իսկ երկրորդը նոսար Մ. Ֆօրմոնի աղջիկը՝ Օր. Ժիլիէնէ որ հակառակ հօրը բաղմաթիվ արգելքներուն դարձեալ ամէն դեւութիւն կուսաց և ամէն ձեռնտուութիւն կ'ընէ փախստականներուն։ Առանց պարտէզի դռնէն դուրս ելնելով ուղղակի Սէրժի և Բլօսի թարգացը եղող փոքրիկ հիւղակը պիտի երթան, եթէ առանց կանխագուշակութեամբ և պատնարար հետաքննելու ըլլաք, ամէնքն ալ պիտի յաջողիք ձերբակալելու»։

Պրիկարա հոս պահ մը ընդհատելով ընթերցումը։

—Հիւղակին դիրքն ու արտաքին երեւոյթը մանրամասնօրէն նկարագրելու պէտք չէ՞ զգացած, ինչու համար հարցուց։

—Ո՛չ, պատասխանեց Անժէլինա, որովհետև ոստիկանները թերեւս հիւղակին շրջը կողմը անմարակ պտտումներ ընելով փախստականներուն ուշադրութիւնը գրաւեն։

—Իրաւունք ունիք պատասխանեց Պրիկարա, և նամակին ընթերցումը շարունակեց։

«Պէտք չէ որ ձեր մարդիկը շատ մը մէջտեղ ելլեն, որովհետև հակառակ պարագային բարեկիներս պէս հոտառութիւն ունեցող այդ չարագործները, երբ ձեր հետապնդումը կրեան կրնան վայրկենապէս աչքերնիդ դնել։ Մ. Ֆօրմոնի գրասենեակին դռնապանութեան պաշտօնը կատարող ծերունի Ջէֆիրին այսօր իակ կրնաք ձերբակալել, որովհետև պէտք է վստահ բլլաք որ, այդ հնօրեայ զինուորականը Սէրժի և Թէրէզի փախստական գործին մէջ շատ մեծ դեր խաղացած է, պէտք է ձերբակալել նաև Մ. Ֆօրմոնի ամարանոցին պարտէզապանը՝ Ժաղէթ, որ ամէն գիւղութիւն և ձեռնտուութիւն ընձեռած է փախստականներուն»։

ԱՆԵՆՅԵԼՐՅԻՆ ՄԸ

Նամակին ընթերցումը լմննելէ վերջ Պրիկարա ուրախութենէն ձեռքերը չփնչելով։

—Օրհնեալ, այսօրուընէ սկսեալ վարպետ տիրադոյը կուսամ ձեզի ըսաւ, բնաւ մտքս չէի անցներ որ այս սատանան յաղող նամակ մը պիտի կարենայիք գրել, առանց ինքնութիւնդ մատնելու, չխառնելով դուք ձեր գլուխները հոտառատանող ճարտարութիւն ունիք եղեր։

Այս խօսքերը ըսելով Պրիկարա նամակը գրպանեց և ժամանակին գայն նամակատուն յանձնելու համար, մեկնեցաւ Անժէլինայի բնակարանէն։

Գուռոզ ու վատսերտ ալեզիկը պատասխանէն երեսասարդին նաև էն նայելով։

—Առիկ վերջը նոր պիտի սիրի մեր պայքարը Պրիկա՛ռա, մենախօսեց։ դուն պիտի ջանաս Սէրժի գլխուն ամէն ձիւն բերել, իսկ ես բնդհակառակն պիտի աշխատիմ անոր անմեղութիւնը ապացուցանելու։ Եթէ առայն..., ու ձայնը խեղդուեցաւ կոկորդին մէջ։

Պրիկարա բարձրագին անհեւոյթի եղած էր այլ ևս։ Անժէլինա նոր քաջալերով, ապատանին կանչեց։ վայրկեան մը վերջը Մարթէն ներկայանալով խնդրեցաւ սիրուհին առնել։

—Ե՛ս։ ամէն գործդ ձգելով ուղղակի Մ. Ֆօրմոնի դնա և ըսէ իմ կողմէս որ, առանց վայրկեան մը իսկ ժամանակ կորսնցնելու, հիմակ ինձի պատասխանի վերջը Մ. Ֆորմոն երիտասարդի չատ սիրելի Ռոկամը վեր կ'ելլէր Անժէլինայի բնակարանէն սանդուղքներն։

—Ահ, անուշիկ աղջիկս, կը սանդուղս որ առանց վայրկեան մը կորսնցնելու, եկայ հասայ, որովհետև բարկացնելը, ապատանեցնելը և սրտի զանք պատճառելը մոռացում է իմ համար։

—Ո՛հ, ներեցէք որ ձեզի ինչոս յոգնեցուցի, ես գիտցէ նեղութիւն պիտի խնդրեմ և բնաւ չեմ լսարիր որ այդ սատակ զրկիկին մը ունենաք իմ առջեւս։

Մ. Ֆորմոն նշանակելի ամբարշտութեամբ Անժէլինայի երեսին։

—Բայց չէ՞ գիտեր որ ձեր նեղութիւնը վայելելը ինձի համար բաղդն երջանկութիւնն մեն է։

Անժէլինա դառն ժպիտ մը արձակեց։

—Շատախօսութեան և դրամատիւնն սահմանութիւնին չատ հեռու նշանակուած մասն մեն եմ, այս բան խօսքերնիդ ուրիշ ապդեցութիւն կ'ընեն վրաս։

—Բայց, վստահ եղիր, անուշիկս որ խօսքս մէջ բնաւ կեղծաւորութիւն չկայ։

(Շարունակելի)

ՕՐՄԱՆ, ՄԱՏԷՆ ՎԷ ԶՐԱԱԹ ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Խիստավէնախիկեաբ վիրայէթիին Քիրմանթի գաղաբնտաս Զոթարտա սաղը մէրի օրանկարբնին հուսուսը մարիւմէսի ասիպիլինտէրի մէշէլիգ օրման զրթասրնտան 10 սէնտ միւտուէթ զարքիրնտա քեամիրկն գամ ու իւրաճ օլունմագ վէ հէր նէվմի ապատտա մունթազամ մանմիւլամի եաբրլասրկմէսի իլին եէնի ուսուլտա ֆապրիգալար թէէսիսի վէ իմսայ եանէն եօլար քիւչասրկա նէհիր մաճրաը թէմիզլէնմէք վէ պուէտասարա միւթէֆէքրիին չէրթիր մուգարէրէի պիմիւրամաա էօրէնմէք վէ սէկէր մէթրօ միքեապրնա 100լիք օսմ. սղիանը 100գրչ-հիասպրկա 32գրչ-տան եօգարբ զամմ գապաւ խիրմէք վէ բէյ սիրտնէք խթէէնէրը պէնտէր մէնմտրն 100ամ 10ընը Տէրասատէթամ Օրման վէ մասէն վէ Զրաաթի նէզարէթը ճէլիլէսի վէնէմսինմ վէ մանալմնամ մալ սանասրդնա վէչին օյարաղ թէսիմ իթմէկի մէճպուր օյմաղ վէ խիթամը միւտաէթը միւպայիտամ թէգարրուր իսէն պէտէ հոտաղ իթիասլտա օյատոզը սնկաբլրը իսկ իհտէլի էվվէլէյսի վէ սղիր կիսն նէրգամը ասիրէսինամ սաբգրա թասալիք լէլ իհտէլի գամիյէսի իհրա գրլընմագ իւղրէ 100,000 մէթրօ միքեապը ապ վէ գէպէլ վէ գարա մէյլէ էշմարնրն իչտա 323 սէնէսի չէրդը հուլիսնրն 11ինմի բաղար էրթէսի կիսնիս ապչամրնա գասար միւպայէտինմէ ակվամ օյունմամաղը իլան օյունրը։ 2—3

12 Մայիս 323

ԽԱՐԻՃԻՆԷ ՆԷԶԱՐԷԹԸ

ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Տարէյի ճէլիլէի խարիճիյէյ սէնէի հալիյէ իչուն լիւգում կէօրիւլէն 450 չէքի հասասպ լէյ 5000 գրյէի սթիզ քէմմիրին միւպայասար միւնազասայա գօնուլասաղընտան, իթայա թաղիպ օլանկարրն չէրթիր միւնազասյը անլամագ լուգրէ 100ամ 10 նիսպէթինամ տէփզիթօ ապչէլէրինի համլէնն հէր ճուամա էրթէսի վէ սայր կիսնէրի տարիէի միչարիկէնասա միթէչէնքիկ խարբ գօմխանընտա միւբաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օյունուբ։

12 մայրս 323 2—3

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն խաղնէսինմէ իսկ իթարիլէճէք 1629 քիլօ 340 կրամ քեամբուբ մամարրընրն մա խանլիյէ պէհէր ճէլանա գրյէսի 26 պուչուք գ.-սա թաղիպի էօհանէսինամ օյատզանանան վէ չէհրը հալը բուամինն 19ընճը ճուամա իրթէսի կիսնիսնա գասար 100 ամ պէշ վէ իբի կիսն զարքիրատ տա 100ամ օն թէնպրի գապաչ խիկրէք իհանէսի իճրա գրլընմագընտան նօգամը իկէ իսկ 100ամ օն նիսպէթինամ թէչմին ազչէլէրինի համիկէն էյնամը թաթիլիյէանն մասա հէր կիսն մէճրնի խասրէյի էվգաֆա միւբաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օյունրը։ 2—3

10 Մայիս 323

Դաւրէպի միւսլիմին խասթախանէսի իչին խալ իթարիլէճէք օյան 17չէր տաչա նիւմասը թաս վէ չօրպա թասը իկէ գասագը եէրի ապրիպէրինն պէհէր ճէչտա գրյէսի 24 դրաս թաթիպի էօհանէսինամ իսկ ան փիյաթը մէգրիւրէ հասասը լայրգընը պուլամամասինա պէնտէն միւնազասա միւտաէթի թէչմեսա խարիմէ վէ չէհրը հալը բուամինն 12ինճի բաղար էրթէսի կիսնիսնա գասասը հէր գաչ վարա թէնպրի գասպուլ օյունուպ հասա լայրգընը պուլասաղը թաղիրամ իհանէյի էվվէլէյսի մուգարէրի պուլունմաչ օյասաղընտան, նօգանկասրը իկէ խալ իթարիլէճէք խարիճէյնէրինն 100ամ ամ նիսպէթինամ թէչմին ազչէլէրինի վէ եսիսա միւթէպէր վէ մուասասաղ քէֆեղէթնամէյէրինի համիկէն էյնամը թաթիլիյէանն մասա հէր կիսն մէճրնի խասրէյի էվգաֆա միւբաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օյունրը։

16 Մայիս 323

ԱՄԷՆ ԴԻՍԱԿԱՐԳԻ ԱՆԶԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆԸՆԴՀԱՆՈՒՆ ԵՒ ԱՄԵՆՈՒՍ ԴՆԱՀԱՏՈՒԱԾ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

ԼՈՆԺԻՆ

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ ԵՒ ՕՔՍԻՏԷ — ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

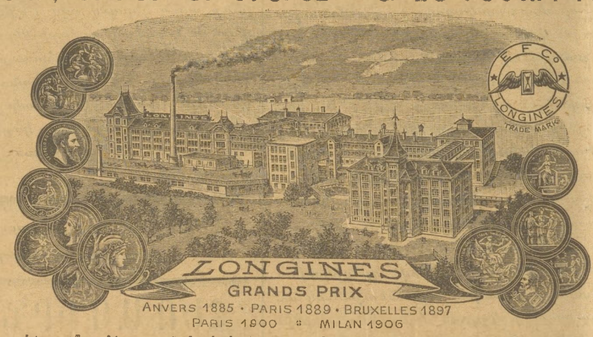

Կ'ուզէ՞ք ճիշդ, անփոփոխ կերպով ճիշդ ժամը ունենալ։ Կ'ուզէ՞ք միանգամ ընդ միշտ ապատիկ աւելի կամ նուազ վիճելի յատկութիւններ ունեցող ժամացոյցներու առիթ տալուներէն և յուսախաբութիւններէն։ Բացարձակապէս պէտք է որ կրէք ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցը, որ կէս դարէ ի վեր տարածուած է աշխարհի բոլոր հրապարակներուն վրայ, ուր անհուն հոչակ մը չունի՝ չնորհիւ իր լուրջ և անթերի յօրինուածքին։ Ժամագործական գիտութեան կատարած ամենաերջին յառաջդիմութեանց բարձրութեան վրայ գտնուող այդ ժամացոյցը ճշգրտութեան հրաշալիք մըն է պարզապէս։ Իր գերազանց բանուածքով, իր հիանալի տեւականութեամբ, և իր ուրիշ ապացուցած յատկութիւններով կը մղեցնէ նոյն կարգի բոլոր արտադրութիւնները, որոնց մէջ հետեւաբար գերակայութիւնն անվիճելի կերպով իրեն սեպհականեալ կը մնայ։ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու արժանացած ընդհանուր գնահատման ամէնէն պերճախօս ապացոյցները կ'ընձեռեն գիտական մարմիններ, նաւատորմիղներ, հրամատարներ և սպայակոյտեր, բեւեռային արշաւախմբեր, երկաթուղեաց ընկերութիւններ, եւն. եւն., որոնք ամենուրեք և այլասերմօրէն ընդունած են ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու գործածութիւնը։ Վերջապէս կարեւոր է յաւելու թէ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու բարձր հմտաւոր նուիրագործող վարձատրութիւնք բազմաթիւ են, որոնցմէ կը բաւէ յիշել մի քանին.

ԱՆՎԷՐՍ.— Պատուոյ մեծ վկայագիր՝ 1885
ԲԱՐԻԶ.— Մեծ մրցանակ 1889
ԺԸՆԷՎ.— Արտաքոյ մրցման, Անդամ ժիւռիի՝ 1896
ՊՐԻՍԷԼ.— Մեծ մրցանակ 1897
ԹՈՒՆ.— Արտաքոյ մրցման, Անդամ ժիւռիի՝ 1899
ԲԱՐԻԶ.— Մեծ մրցանակ 1900։
ՄԻԼԱՆ.— Մեծ մրցանակ 1906
եւն. եւն. եւն.

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՆԱՍԻՊ Ի. ՃԷՋԱՎԷՃԱՆ

Կ. Պոլիս, Մահմազարլար փողոց թիւ 44, Մեծ-Շուկայ

Կը գտնուի բոլոր ժամացոյցի վաճառատուններուն մէջ 11—50

Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ականջեղեղնիկ և ամենաճոխ մթերք մը ոսկի շղթաներու և գոնարեղինաց, ինչպէս մատանիներ, քայտեր, օղեր, ապարանջաններ, եւն. եւն.։ Ցանձնարարութիւնք ևս կ'ընդունուին։

ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՌԻ ՎԱՃՐԱՄԱՆ

— 17000 ՅԱՃԽԱՐԴ —

8ԷՆ 12 ԶՄԻՌ ՊԱՅՄԱՆԱԳԱՄԱՐ

Ս. ՊԱՌԻԿ

ԱՄԷՆԱՆՑ ՀԵՏԷ ԵԿԵՆԵԱՎՃԱՐԻ

Կը հայթայթենք Բապահիս ամենամեծ եւ որոշ գին ունեցող վաճառատուններէ՝ որոնց հետ պայմանագրած ենք հետեւեալ ապրանքները

ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԷՆՔ պատրաստ եւ չափս վրայ, ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՔ,

ՁԱՆԱՁԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ

Կանանց յատուկ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ, ԿՕՇԻԿՆԵՐ, կոհատորման կերպասներ, կան-կարասիք, զորգ, վարագոյր, եւն։ ԳՈՇԱՐԵՂԷՆՆԵՐ, ժամացոյց, շղթայ, Վառարան եւ խոհանոցի ապասներ, ապակեայ եւ յախճապակեայ զանազան իրեղէններ, Կոմօտօն եւ լուսանկարական գործիքներ, Քիլիչ լամբարներ, պիսիքլէթ, եւ այլն։

„ԿԱՐՄԱՐ Ա ՔԷԼՈՒ"

6—8 Թարագճրլար պիրաստէրէ խան.— թիւ 23, Կ. ՊՕԼԻՍ

HUILE DE HOGG de FOIES FRAIS de MORUE

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ

Ք. Բ. ՀՕԳԻ

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂԸ

Միակ գործարանն է որ կ'երաշխաւորէ անարատ, ազդու և դիւրամարս իւղ մը, ամէն երկիրներու բժշկական մարմնոյն կողմէ գնահատուած։

Կը ծախուի դեղի բոլոր մթերանոցներուն և դեղարաններուն մէջ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼ

ԳՕՆԹՈՒԱԻ ՊԼ. Է. ԾԱՆՆԻ

Եուսուֆեան խան թիւ 23, 25, Կ. Պոլիս

49-50

ՏՔԹ. ՁԷՎԱՀԻՐՅԱԵԱՆ

ՎԷՐԱԲԻՑ ԵՒ-ՄԱՆԿԱԲԱՐՔ

ՍՍՍՆԱԳԷՏ ԿՅՆՑԵՑԻ ՀԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Փոխադրած է իր բնակութիւնը Գալաթիոյ, Լիւլ փողոց, Թէաթրօ ճանապարհ թիւ 1, ուր ամէն օր տիւանդ կ'ընդունի, եչ, օր ժամ 7-ի ազատաց ձրի կը նայի։ Բ., Դ., Շբ. օրերը կէս օրէն ետքը կը գտնուի իր նախկին դարմանատունը՝ Լանկա։

Վիրաբուժութեան և կնախտաբուժութեան համար ի կիր կ'առնէ նորագոյն ու կատարելագործեալ մեթոտներ ու ամենավերջին գործիքներ։

Ա. ՍԿՈՊԻԷՆ

ՊՕՍՏՕ

ԱՆԴԱՄ ԺԻՒՐԻ

Էքսարիզի 1900ի Արուեստասէրներուն

Մազի ներկ, վայրկենական

ԹԷՆԹԻՒՐ ԷՔՔ, ՌԻՇԱՐ ի

TEINTURE du Dr. RICHARDS'

մազերու և մօրուքի անմիջական գունաւորում

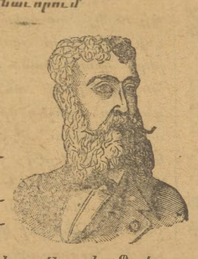

Կը ծախուի անուշանոտութեանց ամէն առաջնակարգ վաճառատուններու, դեղարաններու, և դեղի մթերանոցներու մէջ։ Դօ Օբերթիի մեծ վաճառատունը, Կալաթա, Կ. Պոլիս։

Դաւառային յանձնարարութիւն փութով կը կատարուին։ Կեղծերէն զգուշացէք։ 5—50

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս Մէրճան փողոց թիւ 57

Հետեւեալ գիրքերը մինչ Յունիս 1 միայն, պիտի ծախուին գրեթէ կէս գինով, առանց թղթատարի ծախք պահանջելու։

Լէս կամ ափիոն ծխողի մը սէրը 4, Աղջկան մը լիսատակարանը 3, կանտի մարքիզուհին 2, Ծածուկ մեղք կամ Ափրոդիտական հիւանդութիւնք 3, Վարժապետին կերակուրը կասակերգ. 1, Վեցուկէս պորտի ժառանգ. կատակերգ. 1. Ներկարարը թատերգ. 3դրչ., Առատաձեռն փերիգակ 20 փր., վիճակ 10 փր., Թատերական երգարան 2.20, Ութը լեզուէ խօսակցութիւն հայ գիրով 1, Յոյն-հայ խօսակցութիւն հայ գիրով 1.20, Պատմ. անգլիական վաճառականութեան 5, Ճոխագոյն քերականութիւն անգլ.-հայ. Տոքթ. Աստուրեան 10, Բառարան անգլ-հայ Վարժապետեան 5, Մայսթիրսչաֆթ սիսթէմ սահմն կերպով անգլ. խօսելու փակ գիրքը 15 տեսր հազուագիւտ 25, Բարեկամ ամենեցուն 10դրչ. Մտաւորական փիլիսոփայութիւն 10, Ցիշատակաց ծաղիկ 3, Դամիլիազարդ Տիկին 5 դրուշ։ 8

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԷԱՄԻԼ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՄՈՐԹՈՅՆ ԵՒ ԱՓՐՈՏԻԹԵԱՆ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիշեալ բժիշկը որ մորթային և ափրոտիդեան հիւանդութեանց իբր մասնագէտ ծանօթ է արդէն, այս անգամ բժշկական վերջին կատարելագործեալ մեթոտներուն համաձայն կը դարմանէ բոլոր մորթային հիւանդութիւնք վարակուողները, ինչպէս նաև քիչ ժամանակի մէջ և կատարեալ ճարտարութեամբ ու անդամ մը ալ չկրկնուելու պայմանաւ կը դարմանէ ջերմամիզութեան ամէն տեսակները։

Ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 8էն մինչեւ 10½ կը գտնուի Պաղչէ-Գապու Համիտիյէ Սիպիլի դիմացը Սբկի Իւթիւնեան էֆ.ի դեղարանը։ 4—10

ՀԱՅՈՒ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅԻՆ ՍԷՓԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐԵԱՆ

Ցիեզերապէս գնահատուած այս գեղեցիկ գրիչ-գրանցանօթին չատուած սիրոյ ծուռեալ հանարտ Մանիֆէգիլ լուծողական և մաքրարարական յատկութիւնը նոր ամենեցունց ամենէն հանելին և գրաքանն է, զոր կարելի է գործածել ամէն օր, ամէն մը, կամ տարիներով ի վախանալու որ աղիքները կը յոգնին և ազդեցութեան կարգ անցնելով իր ազդեցութիւնը կը կորցնեն գեղը։ Հետեւաբար այս գեղը մեծ արժէք ունի մարդոյ և աղիքներու գրգռիչ հիւանդութեանց և տեւական անդրդեանց բոլորովին և այն ամէն զարգացումներուն երբ պէտք կը տեսնուի մարդոյ մարդական խոցովակը։ Որչափ ալ որ արիւնը կը մաքրէ նոյնչափ ալ զերծ կը պահէ արեան ապականութենէն, որ բարդութիւնք հիւանդութեանց աղբիւրն է։

ԳՈՐԾԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Շատ Շանթոյի Սիպիլիզ ասելի նախապատիւ է անօթի փորանց առնել, տունէն փոքրամի մը անգամ ազդեցութեանը ենթարկուելու համարիրքն կասկածոյցնչ պէտք է առնելու մէկ կամ երկու տարին զգալ, իրր լուծողական մէկ կամ երկու ապուրի դգալ, հարիւր գալամ մը բաւի կամ մէն բաւ ու կամ լիմնատի մէջ։ Պէտք է մէկ կամ վայրկեան խառնել, ոգեկա զի Սիպիլիզ ամբողջ Յեմամբ հնչի ու լուծուի ջուրին մէջ։ Ամենաառաջ պէտք է սպասել որ ջուրը լուսանի Սիպիլիզի ստի համ անախորժ չէ, մնաց որ ապահանի կարելի է բարբրվին անհանգիստ [illegible] ի գործակալներու համար, խմելէն անմիջապէս կը ծախսուի բոլոր դեղատուներ։

Միլոպսկան միւտաէթի		Իհտէլ միւտաէթի		Էսամիի գասա	
323 մայրս	20էն հաղիրան	20	323 հաղիրան	20էն 30	Ամ թէրզոս Զաֆարամ
» »	15 »	15	» »	15ամէն 20	Միլիվրի գասասը
» »	10 »	10 »	»	10ամն 20	Պէօյիւք Զէքմէճի գասասը

Զաֆարամ ամանաղը միւլհագամբրնտան պատասէ էսամիի մունարրեր գասասրնրն սէնէի հալիյէ հուսուսպամ ազարընա մանալմնամէ թաղին գրլընմն միւգէյէ վէ իհալէ միւտաէթլէրի հիպպասրնտա մունարրեր օյունուրնտան, իսկ միւգնա թաղիպ օյանկասրնն մանալէրինմէ վէ եսիսա Մաղիյէ խաղինէի ճէլիլէսինա Ակար վէ Բաւամամի խասրէի ուսուսիյէսինմէ միւբաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օյունուբ։

16 մայրս 323

ՏՕՔԹԷՕՐ ԼԵՒՈՆ ՄԷԼԻՔ

ԲԱՐԻԶԱԲԱՆԱԿ

որ այժմ Կ. Պոլիս կը գտնուի, յաջողութեամբ ի գործ կը դնէ իր նոր գիւտերը, երկարամանակեայ ախտերու և ջղային հիւանդութեանց։

Սիրով կը դարմանէ իրեն դիմող ազգատոները ձրիապէս ամէն կիրակի, ժամը 7էն 10ը (Ք. Թ.), Սկիւտար Մէլամարզ. Բարմաքչը Պաղալ փողոց. թիւ 31 առնը։ 10—10

ՊԵՍՏԻՒԷ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ֆ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԷԹԵԱՆ

Իսքանպոլ, Սուլթան Համամբնեա

Փոքրիկաս խանքն բէքիր 2ը գաբրնա

Էլպիսէ մաղազալարը միւսնարտա էվատ է էսէ էն գիտաէ քէսպէ էմիրլէր իթ թիլ ալան վէ 1871 սէնէ սիճաէ թէէսրա ալան Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէսիրք էլպիսէ սէբեղիթար, էսկի ամ ու իսկիսրը վէ մէքանարքն մասա, սանրէ վէ միւսեսիսի պա սէքա պէր գիթ տանա ընդարթի վէ թէչանարլէ պիզէ գայրէթ իսերէք, Թօքատան խանը, ուսման իքնէնի գ. Թրը գէնտ. տաբինէ հասը վէ մաղազալարնը Թէկէսա էլէմիլ տեր։

1. Օրատա մէքանա էլպիսէրէրն սան մասա գաբրայ վէ պիրինէրէրի.
2. Գամայլարրն մէքանէթ վէ զերգիթիրի.
3. Ֆիսթիլարն զանէթ մէքանէրլ, վէ էլէկտրէրի օրմասրը։

Բէլիլան կէսրլն միսթէրէմ միւշէքանարմրզ, ասան սարբիմանանգաբրնա գասվիէն էմրնեզ։

Մէգքիր մաղազասա էօյլ իւզ բրնէ սէ էլպիսէ եարբրմագասա տրբ։

ՖԻՏԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՋԱՅՈՒՐ ԿԻՒՆԻ ԻՐԻ ՏԻ ԱՅՐԱՂ ՋՐԻ 50 22

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Պոլիս, Պէյրը էֆէնտի Քր. Թիպիա նէկտ ճատտէսի, Քաթրրթի օղլու խանին կարգը, այժմ Բէյիրին Պոլսոյ վարչութեան հաստատուած խանին տակի երկու մեծ վաճառատունները և յանձնակատարներու (քոմիսիոնի) յարմար 30էէ ա ելի գրասենեակները վարձապիտի տրուին,

Այն վաճառատունները կամ սենեակները վարձել ուզողները պէտք է դիմեն նոյն տեղը, Ալեքսանքլեան խան, ճարտարապետ Ստեփան էֆ. Համամճեանի, 5

ՇԱԹԷ ՇԹԹՕՅԻՆ ՍԻՊԻԼԻՃԸ

[ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՔՐԱՐԱԿԱՆ]

Ցիեզերապէս գնահատուած այս գեղեցիկ գրիչ-գրանցանօթին չատուած սիրոյ ծուռեալ հանարտ Մանիֆէգիլ լուծողական և մաքրարարական յատկութիւնը նոր ամենեցունց ամենէն հանելին և գրաքանն է, զոր կարելի է գործածել ամէն օր, ամէն մը, կամ տարիներով ի վախանալու որ աղիքները կը յոգնին և ազդեցութեան կարգ անցնելով իր ազդեցութիւնը կը կորցնեն գեղը։ Հետեւաբար այս գեղը մեծ արժէք ունի մարդոյ և աղիքներու գրգռիչ հիւանդութեանց և տեւական անդրդեանց բոլորովին և այն ամէն զարգացումներուն երբ պէտք կը տեսնուի մարդոյ մարդական խոցովակը։ Որչափ ալ որ արիւնը կը մաքրէ նոյնչափ ալ զերծ կը պահէ արեան ապականութենէն, որ բարդութիւնք հիւանդութեանց աղբիւրն է։

ԳՈՐԾԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Շատ Շանթոյի Սիպիլիզ ասելի նախապատիւ է անօթի փորանց առնել, տունէն փոքրամի մը անգամ ազդեցութեանը ենթարկուելու համարիրքն կասկածոյցնչ պէտք է առնելու մէկ կամ երկու տարին զգալ, իրր լուծողական մէկ կամ երկու ապուրի դգալ, հարիւր գալամ մը բաւի կամ մէն բաւ ու կամ լիմնատի մէջ։ Պէտք է մէկ կամ վայրկեան խառնել, ոգեկա զի Սիպիլիզ ամբողջ Յեմամբ հնչի ու լուծուի ջուրին մէջ։ Ամենաառաջ պէտք է սպասել որ ջուրը լուսանի Սիպիլիզի ստի համ անախորժ չէ, մնաց որ ապահանի կարելի է բարբրվին անհանգիստ [illegible] ի գործակալներու համար, խմելէն անմիջապէս կը ծախսուի բոլոր դեղատուներ։

100 Հաս Այրգարս 7 դահեկան

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԼՎԱՆԻՍՔ

Մ. ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Իսկի Զաարիյէ Փողոց Թիւ 69

ՄԱՆԱՒԱՐՔ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍԱՒՈՐԵՐՈՒՆ

Տպարանիս մէջ կը պատրաստուին ամէն տեսակ այգարարներ խիստ մամիր գրագրութեամբ եւ գեղեցկագոյն գիրերով։

Կը տպագրուին նաեւ խիստ ազանի գներ վանական ամենն տեսակ գործեր, նամակագրութիւն, հաշուեցուցակ, [illegible] գարբ-աբէնս, մարդուրս, ազդ, հարանեկան հրատիրագիրներ, մահագրեր, [illegible] նոր պատրաստ նաեւ կարգ [illegible] մեհ անմրցելի ազանութեամբ։

Փորագրութիւն նուրբ պատկերներու։

Տպարանս իր յանձնարարներ [illegible] համար ամենն ջանք ի գործ դրած է [illegible] մասնաւոր եւ թէ սրագ գործելու մասին։ Գեղարուեստական յանձնարարութիւնք [illegible] կանխիկ բլլալու պայմանաւ ամենայն ճշդութեամբ եւ վարպետ կը կատարուին։

Հասցէ

ՄԻՔԱՅԷԼ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

Իսքանպոլ, Իսկի Զաարիյէ Հասսէի Թիւ 69

Ամենաանուրջ Տպագրութեամբ

ՊԷԼ ՍՕՂԼՈՒԳԼԸՂԸՆԸ

ԹԷՏԱՎԻՒ ԳԱԲԻՍԻ

Տօգթօր Էվվանկիլիի Էվրօպա իճրա իթարկի սօն սէյեահաթընտա թիճա եէնի մուվաֆֆագիյէթլէր էլտէ էմիշ օլմաղա մուսմարէյէ տարիւն տէյի վէ պէօպրէքլէրի իրաճ իսլամաղը իլաճլար վէրմէքսիզէն ազ մի տէթ զարֆընտա պէէ սօղուգլըղընը։ Թէնէ թէտավի իսէր։ Թէրտարիս տէնկէրտէն իւճրէթը թէտավի խասլըգ քեամիէն միւնտէֆի օյուսգ սօնրա ալընը։

Զայէթ եէնի վէ Էվրօպատա թաշիգ օլընան սօն ուսուլ իլէ ֆիրմա խասթալըղընն մու վաֆֆագիյէթլէր էլտէ մէ իլէ թէտավի իսէր։ հէր գունէ էօրթաէն օնա գասար Կալաթա Սանտրգճրլարտա Գարագուշ Օթէլի գարյուսընա լամպանը տիւքքանի իւգէրինատ 97 նումէրօր քէնտի թէտավիներնէ պուլունուր։ 50—

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ